

Kritēriji un principi pārbažu plānošanai

Kritēriji un principi nosaka, kā Valsts augu aizsardzības dienesta (turpmāk – VAAD) kompetences jomās tiek plānotas pārbaudes par šajā dokumentā minētajiem VAAD 2020. gada uzraudzības plāna punktiem (pārbažu kodiem). Pārbažu veikšanas kritēriji un principi plāna punktiem, kas nav iekļauti šajā dokumentā, ir atrunāti speciālajās instrukcijās.

Valsts pasargāta no kaitīgo organismu uzliesmojumiem, un tiek sekmēta augu un augu produktu konkurētspēja starptautiskajā tirgū

Pavairošanas materiāla atbilstības fitosanitārajām un kvalitātes prasībām pārbaude pie profesionālā operatora

9.1.1. Veikt pavairošanas materiāla stādaudzētavu pārbaudes:

- augļu kokiem (ābelēm, bumbierēm, pīlādžiem) un ogulājiem (cidonijām, krūmcidonijām);
- augļu kokiem (*Prunus*);
- ogulājiem (upenēm, jānogām, ērkšķogām);
- ogulājiem (avenēm, kazenēm);
- zemenēm;
- lazdām;
- dzērvenēm un krūmmellenēm (zilenēm).

Veicot pārbaudes stādaudzētavās, augus (stādus, mātesaugus, potcelmus) vizuāli pārbauda uz **visiem augu karantīnas organismiem**. Ja ir redzami karantīnas organismu simptomi, paraugus ņem obligāti.

Ja nav nepieciešamas augu pases, pārbaudi veic tikai vienu reizi veģetācijas periodā – vispārējā fitosanitārā stāvokļa noteikšanai.

Paraugus saskaņā ar uzraudzības plānu uz norādītajiem organismiem ņem, ievērojot zemāk minētos nosacījumus.

1. tabula

Saimniekaugs, no kura ņem paraugu	Organisms	Pārbaudes periods	Simptomi, paraugu ņemšana
<i>Erwinia amylovora</i> saimniekaugi	<i>Erwinia amylovora</i>	Jūnijs–augusts, kad diennakts vidējā temperatūra ir vismaz +15°C	Paraugu ņem saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par bakteriālo iedegu
Cidonijas (<i>Cydonia oblonga</i> Mill.), ābeles (<i>Malus</i> Mill.), bumbieres (<i>Pyrus</i> L.) un aprikozes (<i>Prunus armeniaca</i> L.) ar simptomiem	<i>Pseudomonas syringae pv.syringae</i>		Paraugam ņem zarus ar lapām (ja ir, tad arī augļus) ar simptomiem – ne īsākus par 20 cm. Paraugu paņem tā, lai kopā ar auga bojāto daļu būtu arī veselā daļa, jābūt saredzamai robežai starp veseliem un bojātiem audiem. Simptomi ļoti līdzīgi <i>E. amylovora</i> , līdz ar to šos paraugus ņem testēšanai arī uz <i>E. amylovora</i> baktēriju!

<i>Malus</i> ģints un <i>Prunus</i> ģints augi Ar simptomiem vai bez tiem	Tomātu gredzenplanku-mainības vīruss – <i>Tomato ringspot virus</i>	Veģetācijas periods, maijs–augusts	Viens paraugs – 12 lapas
Plūmju, aprikožu, persiku, mandeļu, ķiršu mātesaugi vai stādi ar simptomiem vai bez tiem	<i>Plum pox virus</i> (RNKO)	Jūnijs–augusts	Viens paraugs – 12 lapas <u>ar simptomiem vai bez tiem</u> no katras sugas. Ņem tik daudz paraugu, cik norādīti uzraudzības plānā. Paraugu no mātesaugiem ņemšana ir obligāta ik pēc 3 gadiem
<i>Prunus</i> ģints augļu koku mātesaugi vai ražojoši stādi ar simptomiem	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i> , <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i>	Paraugu ņemšanas laiks līdz 17.06.2020.	Paraugam ņem zarus ar lapām (ja ir, tad arī augļus) ar simptomiem – ne īsākus par 20 cm. Paraugu paņem tā, lai kopā ar auga bojāto daļu būtu arī veselā daļa, jābūt saredzamai robežai starp veseliem un bojātiem audiem
<i>Prunus</i> ģints	<i>Xylella fastidiosa</i>	Veģetācijas periods	Paraugi sastāv no stublāja vai zariem, kam atkarībā no lapas izmēra klāt ir 25-100 lapas
Persiki ar simptomiem vai bez tiem	Persiku rozešu mozaikas vīruss [PRMV00] <i>Peach rosette mosaic virus</i>		Viens paraugs – 12 lapas ar simptomiem vai bez tiem
Ābeles, saldie ķirši ar simptomiem vai bez tiem	Tabakas gredzenplanku-mainības vīruss – <i>Tobacco ringspot virus</i>	Veģetācijas periods	Viens paraugs – 12 lapas
<i>Fragaria</i> mātesaugi ar simptomiem	<i>Aphelenchoides blastophthorus</i> , <i>A.fragariae</i> , <i>A.ritzemabosi</i> (RNKO)	Veģetācijas periods	Viens paraugs – 3 augi ar simptomiem (kropli, neražojoši ceri, uzbiezinātas lapas, paresnināti lapu un ziedu kāti, kropli ziedi un ogas; cera centrā veidojums, līdzīgs ziedkāposta galviņai)
<i>Fragaria</i> mātesaugi ar simptomiem	<i>Ditylenchus dipsaci</i>	Veģetācijas periods	Viens paraugs – trīs augi ar simptomiem (deformēti, uzbiezināti virszemes orgāni – lapas, kāti, stublāju apakšējās daļas)
<i>Fragaria</i> mātesaugi	<i>Meloidogyne arenaria</i> , <i>M. hapla</i> , <i>M. incognita</i> , <i>M. javanica</i>	Veģetācijas periods	Ņem no augu saknēm. Viens paraugs – 3 saknītes ar simptomiem (pangām). <i>Fragaria</i> mātesaugiem viens paraugs – 3 augi ar simptomiem, saknes ar pangām. Ņem no novājinātiem, augumā atpalikušiem augiem

Dzērvenes un krūmmellenes (zīlenes) ar simptomiem	<i>Diaporthe vaccinii</i>	Paraugus ņem ražas laikā	Paraugi sastāv no gatavām ogām – 50 gab.
Dzērvenes un krūmmellenes (zīlenes) ar simptomiem	<i>Xylella fastidiosa</i>	Veģetācijas periods	Paraugi sastāv no stublāja vai zariem, kam atkarībā no lapas izmēra klāt ir 25-100 lapas
<i>Vaccinium</i> ģints augi (mellenes, brūklenes, dzērvenes u.c.) ar simptomiem vai bez tiem	Tabakas gredzenplankumainības vīruss – <i>Tobacco ringspot virus</i>	Veģetācijas periods	Viens paraugs – 12 lapas. Ogulājiem viens paraugs – 5 atvases, augļukokiem un kaulenkokiem viens paraugs – 12 lapas
Upenes, jāņogas, ērkšķogas ar simptomiem vai bez tiem	Tomātu gredzenplankumainības vīruss – <i>Tomato ringspot virus</i>	Veģetācijas periods, maijs–augusts	Viens paraugs – 5 lapas

Pārbaudot stādaudzētavas, noskaidro, vai stādaudzētavā aug vai tiek uzglabāts cits fitosanitārajai kontrolei pakļautais materiāls (piemēram, bakteriālās iedegas saimniekaugu dzīvzogs, augi, kam 2018. un 2019. gadā izdotas augu pases, iepirktie augi), veic to pārbaudi vispārējā fitosanitārā stāvokļa noteikšanai.

Erwinia amylovora saimniekaugiem, kam jau ir pievienotas augu pases, pārbauda stādu fitosanitāro stāvokli, paraugus ņem obligāti, ja ir redzami karantīnas organismu simptomi.

Pārbaudot augus, pievērš uzmanību augļu koku, ogulāju šķirnēm, kas paredzētas aprītei tirdzniecībā (pārbauda, vai šķirnes ir reģistrētas un iekļautas kādā no sarakstiem, kā arī pārbauda aizsargātās šķirnes).

Dzērveņu un krūmmelleņu (zīleņu) stādāmā materiāla pārbaudes veic vismaz vienu reizi veģetācijas periodā, kad augiem pilnībā izplaukušas lapas – maijā–septembrī. Dzērvenēm pārbauda ražojošos stādījumus, no kuriem tiek iegūts pavairošanas materiāls (stīgas), kuru tālāk izmantos komercstādījumu ierīkošanai.

Ievadot pārbaudes aktu Kultūraugu uzraudzības valsts informācijas sistēmā (turpmāk – KUVIS), precīzi norāda pārbaudīto konkrēto augu sugas nosaukumu, nevis kopīgo ģints nosaukumu:

- lieloģu dzērvenēm – *Vaccinium macrocarpon*,
- krūmmellenēm jeb vairoģu zīlenēm – *Vaccinium corymbosum*.

9.1.2. Veikt vīnogulāju pavairoģas materiāla stādaudzētavu pārbaudes

Veicot pārbaudes stādaudzētavās, augus (stādus, mātesaugus) vizuāli pārbauda uz visiem augu karantīnas organismiem. Ja ir redzami karantīnas organismu simptomi, paraugus ņem obligāti.

Pārbaudes veic laikā, kad augiem izplaukušas lapas.

Ja augu pases nebūs nepiecieģamas, pārbaudi veic vienu reizi veģetācijas periodā vispārējā fitosanitārā stāvokļa noteikģanai.

Paraugus saskaģā ar uzraudģības plānu uz norādģtajiem organismiem ņem, ievģrojģt zemāk minģtos nosacģjumus.

Paraugus:

- *Xylella fastidiosa* noteikšanai ņem tikai ar simptomiem. Paraugs sastāv no zara vai zariem, kam klāt ir 10-25 lapas;
- *Grapevine flavescence dorée* fitoplazmas noteikšanai ņem tikai ar simptomiem. Paraugam ņem atvases vidus posmu ar vismaz trīs mezgliem, viens paraugs – divas atvases. Paraugus var ņemt laika posmā no jūnija līdz septembra beigām;
- *Viteus vitifoliae* noteikšanai ņem tikai ar simptomiem. Paraugs sastāv no auga vai auga daļas ar kaitēkli visās attīstības stadijās;
- Persiku rozešu mozaīkas vīrusa [PRMV00] *Peach rosette mosaic virus* noteikšanai ņem no jūnija līdz augustam – viens paraugs 5–10 lapas (ņem ar simptomiem vai bez tiem).

9.1.3. Veikt āra koksnaino dekoratīvo kultūru stādaudzētavu pārbaudes

Veicot pārbaudes stādaudzētavās, augus (stādus, mātesaugus, potcelmus) vizuāli pārbauda uz visiem augu karantīnas organismiem. Ja ir redzami karantīnas organismu simptomi, paraugus ņem obligāti.

Pārbaudot stādaudzētavas, noskaidro, vai stādaudzētavā aug vai tiek uzglabāts cits fitosanitārajai kontrolei pakļautais materiāls (piemēram, arī ievestais materiāls, bakteriālās iedegas saimniekaugu dzīvžogs, augi, kam 2018. un 2019. gadā izdotas augu pases, iepirktie augi), veic to pārbaudi vispārējā fitosanitārā stāvokļa noteikšanai.

Paraugus saskaņā ar uzraudzības plānu uz norādītajiem organismiem ņem, ievērojot zemāk minētos nosacījumus.

2. tabula

Saimniekaugs, no kura ņem paraugu	Organisms	Pārbaudes periods	Simptomi, paraugu ņemšana
<i>Erwinia amylovora</i> saimniekaugi	<i>Erwinia amylovora</i>	Jūnijs–augusts, kad diennakts vidējā temperatūra ir vismaz +15°C	Paraugu ņem saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par bakteriālo iedegu
Prunus ģints mātesaugi vai stādi ar simptomiem vai bez tiem	Plum pox virus (RNKO)	Jūnijā–augusts	Viens paraugs – 12 lapas <u>ar simptomiem vai bez tiem</u> no katras sugas. Ņem tik daudz paraugu, cik norādīti uzraudzības plānā. Paraugu no mātesaugiem ņemšana ir obligāta ik pēc 3 gadiem
<i>Actinidia</i> ģints augi ar simptomiem	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>actinidae</i>	Paraugu ņemšanas laiks līdz 17.06.2020.	Paraugam ņem zarus ar simptomiem, ne īsākus par 20cm. Paraugu paņem tā, lai kopā ar auga bojāto daļu būtu arī veselā daļa, jābūt saredzamai robežai starp veselīem un bojātiem audiem
<i>Anoplophora chinensis</i> , <i>A. glabripennis</i> saimniekaugi ar simptomiem	<i>Anoplophora chinensis</i> , <i>A. glabripennis</i>		Ņem kaitēklus visās attīstības stadijās

Priedes ar simptomiem	<i>Dothistroma septosporum</i> , <i>Lecanosticta acicola</i> un <i>Dothistroma pini</i>		Ņem paraugu – zaru/-us ar pazīmēm
<i>Phytophthora ramorum</i> saimniekaugi ar simptomiem	<i>Phytophthora ramorum</i>		Paraugam ņem visu augu, lapas (4-6 gab.) vai zarus (15 cm garu zara posmu, lai būtu ietverta veselā un inficētā zara daļa). Bojājumiem uz stumbra tieši ap eksudāta vai sveķu izdalīšanās vietu zem mizas izgriez koksnes gabaliņus, kur skaidri saskatāma robeža starp bojātajiem un veselajiem audiem
<i>Xylella fastidiosa</i> saimniekaugi ar simptomiem	<i>Xylella fastidiosa</i>	Veģetācijas periods	Paraugus sastāv no stublāja vai zariem, kam atkarībā no lapas izmēra klāt ir 25-100 lapas

Ja augu pasēs nebūs nepieciešamas, veic vienu pārbaudi veģetācijas periodā vispārējā fitosanitārā stāvokļa noteikšanai.

9.1.4. Veikt puķu stādu/augu podos/dārzu stādu audzēšanas saimniecību pārbaudes:

- sīpolpuķēm;
- dekoratīvo siltumnīcas kultūru stādiem;
- krizantēmām;
- tomātu stādiem segtajās platībās.

Veicot pārbaudes **puķu stādu/augu podos audzēšanas saimniecībās**, augus vizuāli pārbauda uz **visiem augu karantīnas organismiem**. Ja ir redzami karantīnas organismu simptomi, paraugus ņem obligāti.

Paraugus saskaņā ar uzraudzības plānu uz norādītajiem organismiem ņem, ievērojot zemāk minētos nosacījumus:

- Lai noteiktu *Xylella fastidiosa*, paraugam jā sastāv no stublāja, kam klāt ir 10-25 lapas ar kātu, vai ņem visu augu (piemēram, pelargonijas, puansetijas);
- *Puccinia horiana* noteikšanai ņem krizantēmu auga lapas ar simptomiem;
- *Chrysanthemum stunt viroid* noteikšanai ņem auga lapas ar simptomiem vai bez tiem. Viens paraugs ir 5-7 krizantēmu lapas;
- *Liriomyza sativae*, *Thrips palmi*, *Amauromyza maculosa* noteikšanai izvieto līmes vairogus. . Tos iekar virs augiem pēc augu iestādīšanas un noņem pēc 6-8 nedēļām. Līmes vairogu noņemot, to saloka ar līmi uz iekšpusi;
- *Rose rosette* noteikšanai paraugus ņem rozēm, ņem visu augu, vai auga daļas ar simptomiem;
- *Ralstonia pseudosolanacearum* noteikšanai paraugus ņem rozēm, paraugs sastāv no visa auga ar simptomiem. Paraugu ņemšanas laiks no **01.05 līdz 30.06.**;
- Tomātu gredzenplankumainības vīrusa [TORSV0] *Tomato ringspot virus* un *Tomato brown rugose fruit virus* noteikšanai paraugus ņem no tomātiem, viens paraugs – piecas lapas.

Veicot pārbaudes, pievērš uzmanību no citām valstīm iepirktajam materiālam un pārbauda, vai materiāls ir iegādāts ar augu pasēm. To fiksē pārbaudes aktā.

Veicot tomātu stādu audzēšanas saimniecību pārbaudes segtajās platībās, pārbaudes aktā norāda stādu daudzumu, izmantoto sēklu (piem., pašu izaudzētas, profesionālās sēkla u. tml.) un audzēšanas substrātu.

Ja sīpolpuķēm, puķu (dāliju, peoniju) gumiem būs nepieciešamas augu passes, tad augsni, kurā šie augi auguši, pārbauda uz nematodēm.

9.1.5. Veikt meža kultūru stādaudzētavu pārbaudes fitosanitārā stāvokļa noteikšanai

Veicot pārbaudes stādaudzētavās, augus vizuāli pārbauda uz **visiem augu karantīnas organismiem**. Ja ir redzami karantīnas organismu simptomi, paraugus ņem obligāti.

Paraugus saskaņā ar uzraudzības plānu uz norādītajiem organismiem ņem, ievērojot zemāk minētos nosacījumus:

- Stādaudzētavas, kur audzē ošus, pārbauda arī uz *Agilus planipennis*, ņemot kaitēkli dažādās stadijās no simptomātiskajiem kokiem;
- Stādaudzētavas, kur audzē priedes, pārbauda uz *Dothistroma septosporum*, *Lecanosticta acicola* un *Dothistroma pini*, ja ir redzami simptomi, ņem paraugus;
- Stādaudzētavas, kur audzē priedes, pārbauda uz *Fusarium circinatum*, paraugus ņem, ja ir simptomi, ja stādiem novēro dīglāpu vai dīglsakņu puvi pie augsnes virsmas, saknes iekrāsojas brūnas un primārā miza sadalās. Lapotnei zūd krāsa – tā kļūst blāvi zaļa, tad dzeltena un tad nobrūnē. Noņemot mizu uz stumbra tuvu augsnes līnijai, redzami sveķos izmirkuši, brūni audi. Paraugam ņem visu stādu ar saknēm. Stumbram un lielākiem zariem veidojas iegrimumi, no kuriem izdalās sveķi. Lielākiem stādiem paraugā ņem iegrimuma auga daļu ar simptomiem.

9.1.6. Veikt priežu stādāmā materiāla paraugu noņemšanu atzinuma sagatavošanai

Veic pārbaudi saskaņā ar VAAD 2008. gada 15. decembra instrukciju Nr. 33 “Kārtība, kādā tiek veikta meža reproduktīvā materiāla pārbaude augu passes lietošanai, parastā priežu stādāmā materiāla novērtēšana sertificēšanai un fitosanitāro pasākumu piemērošana *Gibberella circinata* konstatēšanas gadījumā” pēc reģistrētās personas iesnieguma saņemšanas stādāmā materiāla sertificēšanai. Paraugus ņem kvalitātes organismu *Greminiella abietina* un *Lepodermium seditiosum* noteikšanai.

Ja paraugus sertifikācijai ņem no augošiem augiem uz lauka oktobrī, tos nosūta testēšanai arī *Fusarium circinatum*, *Dothistroma septosporum*, *Lecanosticta acicola* un *Dothistroma pini* atklāšanai.

9.1.7. Veikt pārbaudes *Globodera rostochiensis*, *Globodera pallida* izplatības noteikšanai stādaudzētavās

Pārbaudi veic un paraugus ņem stādaudzētavās no platībām, kurās plānots audzēt pirmo reizi stādāmo materiālu.

Augsnes paraugu uz laboratoriju sūta šādu augu karantīnas organismu testēšanai:

- *Globodera pallida*;
- *Globodera rostochiensis*.

Augsnes paraugus ņem arī stādaudzētavās, ja stādīšanai paredzēto materiālu plānots eksportēt uz trešajām valstīm. Šajā gadījumā augsnes paraugu uz laboratoriju sūta šādu augu karantīnas organismu testēšanai:

- *Globodera pallida*;
- *Globodera rostochiensis*;

- *Synchytrium endobioticum*.

9.1.8. Veikt pārbaudes stādaudzētavās un citos uzņēmumos, kas pašas drukā augu pases

Pārbauda stādaudzētavas, kas pašas drukā augu pases. Pievērš uzmanību, vai atbilstošām sugām augu pasēm, kas izsniegtas pirms 2019. gada 14. decembra, ir lietota norāde “ZP b2”, jaunā formāta augu pasēm – norāde “*Erwinia amylovora*”.

Augļu kokiem un ogulājiem pārbauda šķirnes, kādas tiek audzētas stādaudzētavās. Pievērš uzmanību, vai šīs šķirnes ir reģistrētas kādā no sarakstiem (LV, ES, aizsargājamās šķirnes) un vai tās drīkst būt aprītē tirdzniecībā.

Pārbauda arī, vai stādaudzētavas pašas nedrukā augu pases šķirnēm, kuras ir aizsargātas, nenoslēdzot licences līgumu. Pārbauda gan Latvijas, gan ES aizsardzības šķirnes.

Pievērš uzmanību izsniegtajam augu pasu daudzumam un pārbaudīto augu skaitam (pārbauda vairākas šķirnes – vismaz divas) augļu kokiem, ogulājiem, dekoratīvajiem augiem u.c.

Izvērtē, kā puķu/augu podos audzētāji izdod augu pases, vai ir iespējams veikt augu atpakaļizsekojamību – ar kādām augu pasēm augi saņemti audzētavā un kam šīs partijas augi piegādāti.

Obligāti pārbauda audzētavas grāmatu/augu pasu uzskaites žurnālu, kas var būt papīra formā vai elektroniski.

Pārbaudes aktā norāda, kā stādaudzētavā tiek piešķirts partijas numurs, un vai augu pases tiek sagatavotas atbilstoši lēmumā par atļauju sagatavot augu pases/etiķetes apstiprinātajam paraugam. Pārbauda, vai pēc partijas numura ir iespējams veikt augu atpakaļizsekojamību. Papildus norāda, vai saskaņā ar augu pasu un etiķešu žurnāla informāciju augu pases tiek izsniegtas tikai mazumtirdzniecībā vai arī tālākai lauksaimnieciskai ražošanai.

9.1.9. Veikt pārbaudes stādaudzētavās, lai uzturētu PFPP RU augu karantīnas organismiem

Pārbaudes veic veģetācijas periodā RU un LV augu karantīnas organismu atklāšanai, pārbaudot visas atzītajā stādaudzētavā augošo augu sugas.

Visiem laukiem atzītajā stādaudzētavā jābūt pārbaudītiem uz *Globodera pallida*, *Globodera rostochiensis* un *Synchytrium endobioticum*.

Augsnes paraugus ņem:

- ja laukā visi augi ir izrakti un plānots stādīt jaunus augus – pirms jauno augu iestādīšanas;
- ja augi tiek izrakti pakāpeniski – atkārtoti ik pēc trīs gadiem.

Par pārbaudēm, kas veiktas vienā dienā, sastāda vienu pārbaudes aktu, izņemot gadījumus, ja pārbaude tiek veikta kopā ar stādaudzētavas pārbaudi (aplikācijas dēļ).

Paraugus ņem, ja redzami RU vai LV karantīnas organismu simptomi.

Visas pārbaudes sadala – dokumentu pārbaudes, lauku pārbaudes un buferzonas pārbaudes. Šeit netiek skaitītas pārbaudes tirdzniecības vietā.

Visas platības pārbauda (izstaigā) vismaz divas reizes sezonā un buferzonu – vienu reizi.

Veicot pārbaudes buferzonā, pārbaudes aktā norāda saimniekaugus, kas aug 0,5 km teritorijā ap stādaudzētavas laukiem. Buferzonā, konstatējot kaitīgo organismu, kam ir karantīnas statuss RU vai LV, noteikti ņem paraugu.

Gadījumos, kad buferzonā vai stādaudzētavā pārbaudes laikā tiek ņemts paraugs ar simptomiem, norāda GPS koordinātu pie katra noņemtā parauga. Koordinātām jā sastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

9.1.10. Veikt pārbaudes saimniecībās, kurās audzē tomātu sēklas

Pārbaudes veic veģetācijas laikā (laikā, kad tuvojas tomātu novākšana sēklu ieguvei) saimniecībās, kuras nodarbojas ar sēklu iegūšanu, lai konstatētu, ka audzēšanas vietā augiem nav novēroti kaitīgo organismu izraisīto slimību simptomi.

Paraugus saskaņā ar uzraudzības plānu uz norādītajiem organismiem ņem, ievērojot zemāk minētos nosacījumus:

- *Clavibacter michiganensis* subsp. *michiganensis* (RNKO) noteikšanai ar simptomiem paraugam ņem visu augu (stublāju);
- *Pepino mosaic virus* (RNKO) noteikšanai ņem paraugu ar simptomiem vai bez tiem. Viens paraugs ir piecas tomātu lapas;
- *Potato spindle tuber viroid* noteikšanai ņem paraugu ar simptomiem vai bez tiem. Viens paraugs ir piecas tomātu lapas;

Paraugus bez simptomiem ņem randomizēti no vairāku šķirņu augiem. Pārbaudes aktā obligāti norāda, no kādām šķirnēm un vietām ņemts paraugs (var zīmēt shēmu).

Katram organismam ņem savu paraugu.

- Izvieto līmes vairogus *Liriomyza sativae*, *Thrips palmi* un *Amauromyza maculosa* noteikšanai.

. Tos iekar virs augiem pēc augu iestādīšanas un noņem pēc 6-8 nedēļām. Līmes vairogu noņemot, to saloka ar līmi uz iekšpusi.

9.1.11. Veikt pārbaudes saimniecībās, kurās audzē gurķu sēklas

Pārbaudes veic pēc uzņēmēja pieprasījuma. Plānoto paraugu skaitu *Fusarium oxysporum* f.sp. *cucumerinum* noteikšanai ņem paredzētajās pārbaudēs pa daļām (līdz 15 paraugiem vienā pārbaudē). ņem paraugus ar simptomiem. Paraugs sastāv no visa auga/-iem ar saknēm.

Pārbaudes kartupeļu sertifikācijai

9.2.1. Veikt pārbaudes kartupeļu cistu nematožu - *Globodera rostochiensis* un *Globodera pallida* – izplatības noteikšanai kartupeļu sēklaudzēšanas saimniecībās

Pārbaudi veic un augsnes paraugus ņem kartupeļu sēklaudzēšanas saimniecībās, kuras 2019. un 2020. gadā plāno audzēt sertificētu kartupeļu sēklas materiālu no laukiem, kuros 2019. un 2020. gadā plānots audzēt kartupeļus (gan sēklas, gan arī pārtikas, pārstrādes un lopbarības). Augsnes paraugus nedrīkst ņemt no slapjas augsnes, nokrišņu laikā vai tūlīt pēc tam.

Augsnes paraugu uz laboratoriju sūta **šādu** augu karantīnas **organismu testēšanai**:

- *Globodera pallida*;
- *Globodera rostochiensis*.

9.2.2. Veikt sēklas un pārtikas kartupeļu pārbaudes kartupeļu sēklaudzēšanas saimniecībās 2020. gada ražai

Veic pārbaudes visās kartupeļu sēklaudzēšanas saimniecībās, kuras plāno sertificēt kartupeļu 2020. gada ražas sēklas materiālu.

Visās saimniecībās pārbauda arī prasību par sertificēta sēklas materiāla izmantošanu pārtikas un pārstrādes kartupeļiem:

- *Clavibacter sepedonicus* (Spieckermann and Kottho) Nouioui *et al.* [CORBSE];
- *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.* emend. Safni *et al.* [RALSSL];
- *Meloidogyne chitwoodi* Golden *et al.* [MELGCH];

- *Meloidogyne fallax* Karssen [MELGFA];
- *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Percival [SYNCEN].

9.2.3. Veikt pārbaudes un paraugu noņemšanu kartupeļu sertifikācijai (ņem sēklu inspektors)

Paraugus ņem no mātesaugiem pirmsbāzes (PBTC; PB1; PB2; PB3; PB4) un bāzes (S; SE; E) sēklas kartupeļiem. Paraugus ņem no lauka.

Tiek īstenota augu un augu produktu importa, eksporta un tranzīta fitosanitārās uzraudzības sistēma

9.3.3. Veikt pārbaudes pirms fitosanitāro sertifikātu izsniegšanas

Paraugus ņem, lai noteiktu fitosanitārās produkcijas atbilstību importētājas valsts fitosanitārajām prasībām, analizēšanai uz vietas vai nosūtīšanai uz laboratoriju.

Pārbaudi veic, pamatojoties uz eksportētāja iesniegto “Iesniegumu fitosanitārās kontroles veikšanai”. Ja ir dažādi kūdras ieguves veidi (frēzkūdra, gabalkūdra) vai kūdras veidi (gaišā kūdra, tumšā kūdra), tad no katra veida ņem paraugus. Ja fitosanitāro sertifikātu izdod vienā reģionā, bet uzņēmums atrodas kādā citā reģionā, pārbaudes veic un paraugus ņem tajā reģionā, kur atrodas uzņēmums. Līdz pilnīgai pārejai uz fitosanitāro sertifikātu izsniegšanu ar KUVIS rīku “Fitosanitāro sertifikātu process”, reģions, kas izsniedz fitosanitāros sertifikātus, reizi mēnesī informē reģionu, kas veicis pārbaudes, par apjomiem, kam izsniegti fitosanitārie sertifikāti. Reģions, kas veicis pārbaudes, seko līdz kopējam apjomam.

Ja kūdra tiek eksportēta uz valstīm, kurām ir stingrākas fitosanitārās prasības, nekā iepriekš ir pārbaudīts (kūdrai jābūt brīvai arī no citiem konkrētiem karantīnas organismiem), ņem papildu paraugu.

Feromonu slazdus *Monochamus spp.* noteikšanai izliek netālu no kokmateriālu sagatavošanas vietām – ja iespējams, uzņēmuma nozogotajā teritorijā, lai novērstu slazdu pazušānu. Slazdus izliek periodā no maija sākuma līdz jūnija beigām atkarībā no kukaiņu aktivitātes konkrētajā gadā. Slazdu iekar atklātā vietā 2-3 metru augstumā. Sānā piestiprina atvērtu feromonu paciņu. Paraugu noņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā. Slazdu pārbaudi veic trīs reizes – ik pēc 14 dienām. Trešajā pārbaudes reizē slazdu noņem.

9.3.4. Veikt pārbaudes pirms fitosanitāro sertifikātu izsniegšanas (lēmuma pieņemšana bez fiziskas pārbaudes)

Noformē pārbaudes aktu pēc laboratorijas rezultātu saņemšanas vai izvērtējot iesniegtos dokumentus un pieņem lēmumu par FS izsniegšanu/neizsniegšanu.

9.3.5. Veikt pārbaudes eksporta produkcijas noliktavās

Vismaz vienu reizi gadā pārbauda visas noliktavas, kurās glabājas eksportam paredzētā produkcija, kam nepieciešams izsniegt fitosanitāro sertifikātu. Noliktavās, kurās glabājas eksporta produkcija, ko var bojāt *Trogoderma granarium*, pārbauda, vai nav sastopams šis kaitīgais organisms, ņemot vienu vai vairākus saslauku paraugus un pašu kaitēkli dažādās attīstības stadijās.

Eksportam uz Krieviju paredzēto griezto ziedu uzglabāšanas vietās izkar līmes vairogus *Liriomyza sativae* un *Thrips palmi* noteikšanai. Veic divas pārbaudes (1. pārbaude – izliekot līmes

vairogus, 2. pārbaude – pēc 6-8 nedēļām noņemot līmes vairogus). Līmes vairogu noņemot, to saloka ar līmi uz iekšpusi.

9.3.6. Veikt pārbaudes uzņēmumu kūdras purvos, no kuriem tiek eksportēta kūdra

Veic saskaņā ar VAAD 30.07.2013. instrukcijā Nr.1.1-3/22 “Fitosanitārās kontroles veikšana augiem un augu produktiem pirms to izvešanas (eksporta) un atpakaļizvešanas (reeksporta)” noteikto.

9.3.7. Veikt importa materiāla pārbaudes/pēcpārbaudes kravas saņemšanas vai audzēšanas vietās

Pārbaudes veic pēc saņemtajiem fitosanitārajiem sertifikātiem, izvērtējot fitosanitāro risku. Pārbaudes mērķis – stādāmajam materiālam veikt pārbaudi kravas saņemšanas vietā, jo ne vienmēr pārbaudes laikā ieviešanas vietā uzreiz var atklāt kaitīgo organismu, it sevišķi, ja slimība ir latentā formā.

Saimniecībās (stādaudzētavās), kas ieved spraudņus no trešajām valstīm, veic pēcpārbaudi audzēšanas vietā saskaņā ar ievestā materiāla fitosanitāro sertifikātu atkarībā no audzētās augu sugas 1-3 mēnešu laikā pēc ieviešanas.

9.3.9. Veikt pārbaudes vietās, kur no Ķīnas tiek saņemtas un izkrautas akmens kravas, un šo vietu apkārtnes apstādījumos, pārbaudot vai nav sastopami *Anoplophora chinensis*, *Anoplophora glabripennis*

Pārbaudes veic pēc Pārtikas un veterinārā VAAD paziņojuma saskaņā ar VAAD 2013. gada 2. augusta rīkojumu Nr. 1.1.-6/44 “Par Ķīnas koksnes iepakojamā materiāla pārbaudēm kravas saņemšanas vietā”.

Pārbaudes veic pēc tam, kad krava ir nokrauta no koksnes iepakojamā materiāla. Gadījumos, kad, veicot pārbaudi, krava vēl nav nokrauta, pārbaudes aktā norāda, kad tas tiks izdarīts. Tad arī veic otro pārbaudi. Pārbaudes aktu uz Augu karantīnas departamentu (turpmāk – AKD) sūta par pirmo veikto pārbaudi. Gadījumos, kad tiek veikta vēl viena pārbaude pēc kravas nokraušanas no koksnes iepakojamo materiāla, pārbaudes aktu nesūta. Veicot šāda veida pārbaudes, apskata arī koksnes iepakojamo materiālu, kas jau pārbaudīts iepriekšējās pārbaudēs, bet vēl joprojām tiek uzglabāts uzņēmuma teritorijā (tas ietilpst pie teritorijas apskates).

Gadījumā, ja krava vai daļa kravas ar koksnes iepakojamo materiālu no norādītās saņemšanas vietas ir nosūtīta tālāk, pārbaudi veic arī tajā vietā, uz kuriem krava ir nosūtīta. Kravas saņemšanas vietas teritoriju neatkarīgi no kravas uzglabāšanas ilguma apseko katru reizi, kad tiek saņemta krava. Neatkarīgi no kravu saņemšanas uzņēmuma teritorijā veic vismaz vienu pārbaudi laikā, kad kokiem nav lapu, jo tad labāk pamanāmas Āzijas ūsaiņa bojājumu pazīmes.

Anoplophora chinensis, *A. glabripennis* noteikšanai no saimniekaugiem ar simptomiem ņem kaitēkļus visās attīstības stadijās.

Slazdus *Anoplophora chinensis* un *Anoplophora glabripennis* noteikšanai izliek jūnija sākumā. Tos iekar atklātā vietā 2–3 metru augstumā. Feromonu komplekts sastāv no sešām paciņām. Slazdam sālā piestiprina piecas no šīm paciņām, atstājot paciņu “Replacement Lures”. Slazdu pārbaudi veic divas reizes – ik pēc 30 dienām. Pirmajā slazda pārbaudes reizē tam sālā piestiprina atstāto paciņu “Replacement Lures”. Otrajā pārbaudes reizē slazdu noņem. Paraugu ņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu (sabirušos kukaiņus) citā traukā.

Tiek nodrošināta tirdzniecība uz Eiropas Savienības aizsargājamajām zonām

9.4.1. Veikt skujkoku un mulčas pārbaudes, lai nodrošinātu tirdzniecību uz Eiropas Savienības aizsargājamajām zonām Lielbritānijā, Īrijā, Grieķijā

Skujkoku pārbaudi veic izvēles kārtībā, pēc iespējas pārbaudot dažādu nosūtītāju sagatavoto skujkoku koksni, ņemot vērā nosūtāmo apjomu. Pārbauda prasību, ka skujkoku zāģmateriāli ir bez mizas. Šeit ietilpst arī pārbaudes skujkoku mizai/mulcai, ja tiek plānots tās nosūtīt uz aizsargājamām zonām.

Skujkoku šķeldas, malkas, skaliņu, mulčas un citu skujkoku materiālu pārbaudi augu pasēs saņemšanai veic pēc pieprasījuma. Mulcai (smalkajai 0-6 mm frakcijai) ņem paraugus uz organismiem, kas noteikti VAAD 30.06.2013. instrukcijas Nr. 1.1-3/22 9. pielikumā.

Ja uzņēmumam pašam ir piešķirta atļauja drukāt augu pasēs šai produkcijai, tad pārbauda arī to, kā uzņēmums glabā informāciju augu pasu uzskaites žurnālā.

Pārbaudes veic konkrētam apjomam un pieņem lēmumu par atļauju lietot augu pasi.

Meža kaitīgo organismu uzraudzība, kontrole

9.5.1. Uzraudzīt reģistrētos koksnes iepakojamā materiāla marķēšanas uzņēmumus, tai skaitā ņemot paraugus priežu koksnes nematodes *Bursaphelenchus xylophilus* noteikšanai

Ņem paraugus *Bursaphelenchus xylophilus* noteikšanai (visos uzņēmumos, arī tajos, kur veic koksnes iepakojamā materiāla ražošanu no apstrādātas koksnes) pēc termiskās apstrādes. Paraugu ņem tikai no skujkoku koksnes (vismaz vienu reizi gadā).

Noņemot paraugu, priekšroku dod marķētam materiālam.

9.5.2. Veikt pārbaudes koksnes iepakojamā materiāla ražošanas uzņēmumos pirms reģistrēšanas Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā kā koksnes iepakojamā materiāla marķētāju

Pārbaudes veic uzņēmumos saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 28. februāra noteikumiem Nr. 145 "Noteikumi par fitosanitārijiem pasākumiem un to piemērošanas kārtību koksnes iepakojamam materiālam".

9.5.3. Uzraudzīt koksnes iepakojamā materiāla ražošanas uzņēmumus (neveic HT un nelieto IPPC marķējumu)

Pārbaudes veic uzņēmumos, kuri ražo koksnes iepakojamo materiālu no termiski neapstrādātas koksnes un nemarkē ar IPPC marķējumu. Pārbaudes laikā pārlicinās, vai uzņēmums nelieto IPPC marķējumu termiski neapstrādātam koksnes iepakojamam materiālam, kā arī nelieto EPAL marķējumu. Konstatējot IPPC vai EPAL marķējuma izmantošanu, to nofotografē un visu informāciju (pārbaudes aktu un attēlus) **vienas darbdienas** laikā nosūta AKD.

Pārbaudes vēlamas veikt uzņēmumos, kuros pārbaude nav veikta 2018. un 2019. gadā.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jābūt vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

9.5.4. Uzraudzīt koksnes iepakojamā materiāla atbilstību noliktavās, fabrikās, kā arī lielajos ražojošajos uzņēmumos (neveic HT un nelieto IPPC marķējumu)

Pārbaudes veic uzņēmumos (noliktavās, fabrikās, muiņas noliktavās, loģistikas centros u. c.), kas izmanto marķētu koksnes iepakojamo materiālu produkcijas eksportam (piemēram, AS “Dobeles dzirnavnieks”). Šīs pārbaudes ietvaros pārbauda uzņēmumus, kuri netiek pārbaudīti citu pārbaudītu ietvaros (piem., šo pārbaudi neveic “RIMI”, “Maxima”, “DEPO” u. c.). Pārbaudes vēlamas veikt uzņēmumos, kuri nav pārbaudīti 2018. un 2019. gadā.

Pārbaudes laikā pievērš uzmanību marķējumam, vai tas atbilst noteiktajām prasībām, kā arī, vai nav novērojami reģistrēto uzņēmumu marķējumu viltojumi. Ja novērojamas kaitēkļu bojājumu pazīmes atbilstoši marķētās paletēs, ņem paraugu.

Konstatējot nepilnības marķējumos, tās fotografē. Divu dienu laikā pēc pārbaudes pārbaudes aktu nosūta AKD.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jābūt vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

9.5.5. Veikt pārbaudes prieku koksnes nematodes *Bursaphelenchus xylophilus* izplatības noteikšanai zāģmateriālos

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jābūt vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Tiek veikts monitorings Savienības karantīnas organismu izplatības noteikšanai

9.6.1. Veikt pārbaudes kartupeļu tumšās gredzenpuves *Ralstonia solanacearum* izplatības noteikšanai saimniekaugos (bebrukārkliņā *Solanum dulcamarum* vai melnajā naktenē *Solanum nigrum*) un virszemes ūdeņos

Ūdens un bebrukārkliņa *Solanum dulcamara* paraugus ņem vietās, kuru tuvumā ir kartupeļu lauki, noliktavas.

Pārbaudes veic un melnās naktenes *Solanum nigrum* paraugus ņem no laukiem, kuros iepriekšējā gadā auguši vai šogad aug kartupeļi.

Uzmanību pievērš laukiem, kur iestādīts sēklas materiāls, kas ievests no citas ES dalībvalsts.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jābūt vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.6.2. Veikt pārbaudes un ņemt pārtikas kartupeļu paraugus tirdzniecības vietās (vairumtirdzniecības bāzēs un veikalos)

Pārbauda reģistrācijas numuru konkrētās valsts “FITO” reģistrā pavadzīmē vai uz iepakojuma, to norādot pārbaudes aktā. Ja pārtikas kartupeļu pārbaudāmās partijas lielums ir mazs (līdz 500 kg), parauga lielums ir vismaz 30 bumbuļi. Ņem izmēra ziņā mazākos bumbuļus.

Polijas izcelsmes pārtikas kartupeļiem pārbauda Polijas augu aizsardzības dienesta reģionālās nodaļas izsniegto sertifikātu, ka laboratoriskajā testēšanā šajā pārtikas kartupeļu partijā

nav konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve. Noskaidro, vai Polijas augu aizsardzības dienests pirms tam ir informējis VAAD par kartupeļu nosūtīšanu. Ja VAAD ir saņēmis informāciju par kartupeļu nosūtīšanu un ir atbilstošais sertifikāts, paraugu neņem. Ja VAAD nav saņēmis informāciju par Polijas kartupeļu nosūtīšanu, pārbaudes aktu divu dienu laikā pēc pārbaudes veikšanas nosūta AKD.

“RIMI” un “MAXIMA” pārbaudes veic tikai centralizētajās noliktavās. Pārbaudes “RIMI” un “MAXIMA” centralizētajās noliktavās un vairumtirdzniecības bāzēs vidēji veic vienu reizi mēnesī, pārbauzu skaitu nedaudz palielina aktīvajos rudens un pavasara mēnešos, it sevišķi uzmanību pievēršot tirdzniecības akcijām. Veikalos “RIMI” un “MAXIMA” pārbaudes neveic. Ja pārbaudē konstatē, ka ir Polijas izcelsmes kartupeļi, noskaidro, no kurienes šie kartupeļi iepirkti, to norādot pārbaudes aktā.

Latvijas izcelsmes kartupeļiem pārbauda tikai dokumentus (vai audzētājs reģistrējies “FITO” reģistrā, vai atbilstoši norādīts reģistrācijas numurs u.tml. informācija).

Paraugus ņem un nosūta saskaņā ar VAAD 16.05.2008. instrukciju Nr. 12 “Paraugu ņemšanas, sagatavošanas un nosūtīšanas kārtība testēšanai augu karantīnas jomā”.

9.6.4. Veikt *Erwinia amylovora* saimniekaugu pārbaudes šī organisma izplatības noteikšanai ceļmalās, savvaļā augošiem augiem, pamestos dārzos

Pārbaudes veic, aptverot visu reģionu, pēc iespējas dažādām saimniekaugu sugām, uzmanību pievēršot Igaunijas robežas, Lietuvas robežas un buferzonu tuvumam. Vairāk pievērš uzmanību savvaļā augošiem saimniekaugiem un vietām, kuras līdz šim nav pārbaudītas. **Pārbaudes veic**, kad diennakts vidējā temperatūra ir vismaz +15°C. Ņem paraugus tikai ar simptomiem. Izvēlas citas pārbauzu vietas nekā 2018. un 2019. gadā.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.6.5. Veikt *Erwinia amylovora* saimniekaugu pārbaudes šī organisma izplatības noteikšanai pēc personu sniegtās informācijas

Pārbaudi veic, ja ir saņemta informācija par iespējamo saimniekaugu inficēšanos ar bakteriālo iedegu. **Pārbaudes veic**, kad diennakts vidējā temperatūra ir vismaz +15°C.

Paraugus ņem ar simptomiem vai bez tiem.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.6.6. Veikt *Erwinia amylovora* pārbaudes krūmcidoniju komercdārzos

Pārbaudes veic, kad diennakts vidējā temperatūra ir vismaz +15°C. Paraugus uz *Erwinia amylovora* ņem tikai ar simptomiem.

Dārzus vizuāli pārbauda arī uz pārējiem augu karantīnas organismiem. Aizdomu (simptomu) gadījumā ņem paraugus.

Pārbauda arī integrēti audzētos komercdārzus.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Gadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim

Tiek veikta genofondu fitosanitārā stāvokļa uzraudzība

9.7.1. Tiek veikta *Erwinia amylovora* saimniekaugu genofonda fitosanitārā stāvokļa uzraudzība

Dārzkopības institūtā un Pūres dārzkopības izmēģinājumu stacijā veic visu *Erwinia amylovora* saimniekaugu pārbaudes: vienu pārbaudi ziedēšanas laikā, ņemot paraugus ar simptomiem, un četras pārbaudes jūnijā, četras pārbaudes jūlijā, četras pārbaudes augustā, vienu pārbaudi septembra sākumā, ņemot paraugus ar simptomiem vai bez tiem (to norādot pārbaudes aktā). **Pārbaudes veic**, kad diennakts vidējā temperatūra ir vismaz +15°C.

Noņemamo paraugu skaits obligāts.

9.7.2. Veikt kartupeļu genofonda materiālam fitosanitārā stāvokļa noteikšanas pārbaudes

Pārbaudi veic Agroresursu un ekonomikas institūtā (Priekuļos), kas uztur kartupeļu genofonda materiālu, lai noteiktu tā fitosanitāro stāvokli. Paraugus ņem vīrusu un viroīdu noteikšanai no materiāla, kurš tiek izmantots pavairošanai. Ņem lapu paraugus – 2-3 lapas no katra auga, paraugam var ņemt arī meristēmaugus (tad ņem visu augu).

Tiek veikta fitosanitāro pasākumu ievērošanas uzraudzība Savienības karantīnas organismu atklāšanas gadījumos (perēkļos)

9.8.1. Veikt saimniecību (lauka) pārbaudes, atbilstošā gadījumā ņemot paraugus, kur iepriekšējos gados konstatēta zeltītā kartupeļu cistu nematode *Globodera rostochiensis*, līdz fitosanitāro pasākumu atcelšanai

Pārbaudi veic tiem laukiem, kuros konstatēta zeltītā kartupeļu cistu nematode *Globodera rostochiensis* un piemērotie fitosanitārie pasākumi nav atcelti.

Pārbaudi veic veģetācijas periodā, lai noteiktu fitosanitāro pasākumu ievērošanu (ko audzē invadētajā laukā).

Ja pagājis lēmumā noteiktais laika periods, ņem augsnes paraugus, lai atceltu piemērotos fitosanitāros pasākumus.

9.8.2. Veikt pārbaudes vietā, kur stādaudzētavā 2018. un 2019. gadā tika konstatēta *Dothistroma septosporum* un *Lecanosticta acicola*

Pārbaudes veic veģetācijas periodā tajās vietās, kurās 2018. un 2019. gadā tika atklāta *Dothistroma septosporum* un *Lecanosticta acicola*, lai pārbaudītu noteikto fitosanitāro pasākumu ievērošanu. Ņem paraugus ar simptomiem.

9.8.3. Veikt pārbaudes saimniecībās, kurās 2019. gada kartupeļu ražā tika konstatēts *Ditylenchus destructor*

Pārbaudes veic tajās vietās, kurās 2019. gada ražā tika konstatēts *Ditylenchus destructor*, pārbaudot, vai tiek ievēroti lēmumā par fitosanitāro pasākumu noteikšanu noteiktie pasākumi.

Ņem paraugu – 200 bumbuļus pie nosacījumiem:

- saimniecībā audzē šķirnes, kurām iepriekšējā gadā konstatēja *Ditylenchus destructor*,
- kartupeļi audzēti tajā pašā laukā, kur iepriekšējā gadā.

9.8.4. Veikt saimniecību pārbaudes, kur 2016. gada kartupeļu ražā un iepriekš konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve

Pārbaudi veic veģetācijas periodā saimniecībās, kurās 2016. gada un iepriekšējo gadu kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve un fitosanitārie pasākumi nav atcelti. Pārbaudi veic, lai noteiktu, vai tiek ievēroti fitosanitārie pasākumi inficētajā laukā. Ja netiek pildīti noteiktie fitosanitārie pasākumi, pieņem lēmumu par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā. Paraugus ņem tikai tajos gadījumos, ja kartupeļi tiek stādīti inficētajos laukos.

9.8.5. Veikt saimniecību pārbaudes, kur 2017. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve

Pārbaudi veic visās saimniecībās, kurās 2017. gada kartupeļu ražā konstatēta gaišā gredzenpuve. Ja saimniecībā kartupeļu gaišo gredzenpuvi konstatē atkārtoti, tad **to pieskaita pēdējā atklāšanas gada perēkļiem!!!** Ja netiek pildīti noteiktie fitosanitārie pasākumi, pieņem lēmumu par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā.

9.8.6. Veikt saimniecību pārbaudes, kur 2018. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve

Pārbaudi veic visās saimniecībās, kurās 2018. gada kartupeļu ražā konstatēta gaišā gredzenpuve. Ja netiek pildīti noteiktie fitosanitārie pasākumi, pieņem lēmumu par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā.

Pārbaudi veic veģetācijas periodā (jūnijā–jūlijā), lai pārbaudītu, vai inficētajā laukā un laukos, kur 2018. gadā auga iespējami inficētie kartupeļi, nav saglabājušies pārziemojušie kartupeļu bumbuļi.

Ja saimniecībā kartupeļu gaišo gredzenpuvi konstatē atkārtoti, tad **to pieskaita pēdējā atklāšanas gada perēkļiem!!!**

9.8.7. Veikt saimniecību pārbaudes, kur 2019. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve

Pārbaudi veic visās saimniecībās, kurās 2019. gada kartupeļu ražā konstatēta gaišā gredzenpuve. Ja netiek pildīti noteiktie fitosanitārie pasākumi, pieņem lēmumu par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā.

Pārbaudi veic veģetācijas periodā (jūnijā–jūlijā), lai pārbaudītu, vai inficētajā laukā un laukos, kur 2019. gadā auga iespējami inficētie kartupeļi, nav saglabājušies pārziemojušie kartupeļu bumbuļi.

9.8.8. Veikt atpakaļ izsekojamību saistībā ar 2019. gada ražā konstatēto kartupeļu gaišo gredzenpuvi (pārbaudes izsekojamības veikšanai/paraugi izsekojamības veikšanai)

Pārbaudes veic un paraugus ņem saimniecībās, kurās 2019. gada ražas ieguvei iegādāts kartupeļu sēklas materiāls no tās pašas kartupeļu sēklas partijas, kura izmantota stādīšanai citā saimniecībā, kurai 2019. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve.

9.8.9. Veikt saimniecību pārbaudes, kur 2020. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve (pārbaudes fitosanitāro pasākumu piemērošanai)

Pārbaudi veic, lai konstatētu situāciju infekcijas konstatēšanas brīdī (2020. gada kartupeļu ražā) un varētu pieņemt lēmumu par fitosanitāro pasākumu piemērošanu.

9.8.10. Veikt atpakaļ izsekojamību saistībā ar 2020. gada ražā konstatēto kartupeļu gaišo gredzenpuvi (pārbaudes izsekojamības veikšanai/paraugi izsekojamības veikšanai)

Pārbaudes veic un paraugus ņem saimniecībās, kurās 2020. gada ražas ieguvei iegādāts kartupeļu sēklas materiāls no tās pašas kartupeļu sēklas partijas, kura izmantota stādīšanai citā saimniecībā, kurai 2020. gada kartupeļu ražā tikusi konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve.

9.8.11. Veikt pārbaudes *Erwinia amylovora* perēkļos

Perēklī vizuālās pārbaudes veic saskaņā ar plānu laikā, kad diennakts vidējā temperatūra ir vismaz +15°C. Ņem paraugus ar simptomiem. Katrā perēklī veic trīs pārbaudes – vienu pārbaudi mēnesī (jūnijā, jūlijā un augustā).

9.8.12. Veikt pārbaudes buferzonā 3 km rādiusā ap *Erwinia amylovora* perēkļiem

Buferzonā veic pārbaudes, kad diennakts vidējā temperatūra ir vismaz +15°C. Ņem paraugus tikai ar simptomiem. Pārbaudes veic buferzonā, kas ir noteikta 3 km rādiusā ap perēkli, pārbaudot dažādus bakteriālās iedegas saimniekaugus ceļmalās, apstādījumos, piemājas dārzos, savvaļā un citās saimniekaugu augšanas vietās.

3. tabula

Reģions	Vietas	Pārbaucē laiks	Bufersona	
			līdz 1 km	1–3 km
Latgale	ZS "Ķirši", "Ceplīši", Lendžu pagasts, Rēzeknes novads (2018.g.)	jūnijs/jūlijs	27	
		jūlijs/augusts	27	
	"Kalna Rūdzes", Vērēmu pagasts, Rēzeknes novads (2018.g.)	augusts/15.septembris	27	
Zemgale	"Klīves", Elejas pagasts, Jelgavas novads	jūnijs/jūlijs	15	
		jūlijs/augusts	15	
		augusts/15.septembris	15	
	"Kronīši", Annenieku pagasts, Dobeles novads	jūnijs/jūlijs	6	8
		jūlijs/augusts	6	8

	"Kalndārznieki", Annenieku pagasts, Dobeles novads (2018.g.)	augusts/15.septembris	6	8
	"Stūrīši", Lone, Saukas pagasts, Viesītes novads (2018.g.)	jūnijs/jūlijs	16	
		jūlijs/augusts	16	
		augusts/15.septembris	16	
	Graudu iela 1, "Ceriņi", Krimūnu pagasts, Dobeles novads	jūnijs/jūlijs	30	
		jūlijs/augusts	30	
		augusts/15.septembris	30	
Rīga	"Eziši" Eglūciems, Babītes pagasts, Babītes novads	jūnijs/jūlijs	11	13
		jūlijs/augusts	11	13
	"Eglūciems", Babītes pagasts, Babītes novads	augusts/15.septembris	11	13
		"Renči", Birzgales pagasts, Ķeguma novads	jūnijs/jūlijs	23
	"Ābermaņi 3", Birzgales pagasts, Ķeguma novads (2018.g.)			
	"Kalna Strigi", Birzgales pagasts, Ķeguma novads (2018.g.)	jūlijs/augusts	23	
	Jaunatnes iela 5c, Birzgale, Birzgales pagasts, Ķeguma novads (2018.g.)			
	Jaunatnes iela 7F, Birzgale, Birzgales pagasts, Ķeguma novads (2018.g.)	augusts/15.septembris	23	

"Sviķi", Birzgales pagasts, Ķeguma novads	jūnijs/jūlijs	30
	jūlijs/augusts	30
	augusts/15.septembris	30
"Kritneri", Birzgales pagasts, Ķeguma novads	jūnijs/jūlijs	22
"Kalna Širmeļi", Birzgales pagasts, Ķeguma novads (2018.g.)		
"Lejas Širmeļi", Birzgales pagasts, Ķeguma novads (2018.g.)	jūlijs/augusts	22
"Briņķi", Birzgales pagasts, Ķeguma novads (2018.g.)		
"Mieriņi", Birzgales pagasts, Ķeguma novads (2018.g.)		
"Lielskābenes", Birzgales pagasts, Ķeguma novads (2018.g.)	augusts/15.septembris	22
"Širmeļu Vēsma", Birzgales pagasts, Ķeguma novads (2018.g.)		

Pārbaudes, kas noteiktas "Sviķi", Birzgales pagasts, Ķeguma novads, buferzonā, veic, pārbaudot saimniekaugu audzēšanas vietas tajā buferzonas daļā, kas nepārklājas ar citām buferzonām, t.i., Daugavas kreisajā krastā un Lielvārdē, pārbaudot Daugavas labo krastu līdz autoceļam A6.

Pārbaudes, kas noteiktas Graudu iela 1, "Ceriņi", Krimūnu pagasts, Dobeles novads, buferzonā, veic, pārbaudot visas saimniekaugu audzēšanas vietas 100 m rādiusā ap buferzonā ietilpstošajām stādaudzētavām.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāsatāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.8.13. Veikt pagaidu fitosanitāro pasākumu atcelšanu

Ja, ņemot paraugu ar bakteriālās iedegas simptomiem, pārbaudes akta lēmuma daļā ir noteikts aizliegums pārvietot augus līdz testēšanas rezultātu saņemšanai, tad raksta pārbaudes aktu. Fizisku pārbaudi neveic.

Veikta normatīvo aktu augu karantīnas jomā ievērošanas uzraudzība

9.9.1. Veikt gadījuma pārbaudes (tirgos, gadatirgos u.tml.), lai pārbaudītu normatīvo aktu ievērošanu augu karantīnas jomā (augu pasu lietošanu bakteriālās iedegas saimniekaugiem)

Pārbauda, vai tirgos, gadatirgos u.tml. bakteriālās iedegas saimniekaugiem ir pievienotas atbilstošas augu pases.

Pārbaudēs katrs reģions iekļauj arī vismaz divas apzaļumošanas firmas. Šajās pārbaudēs noskaidro, kādu stādāmo materiālu apzaļumošanas firmas izmanto (suga, izcelsmes valsts, aptuvenais daudzums sezonā, attiecīgā gadījumā – vai ir atbilstošas augu pases u. c. informācija, kas saistīta ar stādiem), un kur iestādīts šis stādāmais materiāls. Pārbaudes aktu kopijas par apzaļumošanas firmu pārbaudēm nosūta AKD.

Ja tirdzniecības vietās pārbaudīto saimniekaugu klāsts ir liels (vairāki desmiti), tad KUVIS var nenorādīt katru augu atsevišķi. Norāda kā “dažādi *Xylella fastidiosa* un *Phytophthora ramorum* saimniekaugi”, bet pārbaudes akta piezīmēs obligāti uzskaita visus pārbaudītos augus, norādot, uz kādiem organismiem augi ir pārbaudīti.

9.9.2. Veikt pārbaudes vairumtirdzniecības bāzēs, dārzkopības centros, lai pārbaudītu normatīvo aktu ievērošanu augu karantīnas jomā vispārējā fitosanitārā stāvokļa noteikšanai augiem

Pārbaudi veic veikalos, dārzkopības centros un tirdzniecības vietās, kur tiek izplatīts augu stādāmais materiāls, puķes podos u.c., kā arī dažādu uzņēmumu bāzēs, kas iepērk stādus vairumā un tirgo citiem (mazajiem) stādu veikaliem, un citās patstāvīgās tirdzniecības vietās, kas neatrodas pie stādaudzētavām, kur tiek izplatīts stādāmais materiāls.

Pārbauda, vai *Erwinia amylovora* saimniekaugiem ir atbilstošas augu pases.

Noskaidro, kādā veidā uzņēmums, kas pārdod augus tālākai tirdzniecībai, nodrošina augu pasu pievienošanu. Veic pierakstus par novērojumiem. Uzņēmumu informē par regulā noteiktajām prasībām.

Noskaidro, ar kādām augu pasēm ir saņemti augi – kā un kur augu pases ir pievienotas.

Stādāmo materiālu pārbauda uz visiem karantīnas organismiem, kā arī RNKO, uzmanību pastiprināti pievērš šo organismu saimniekaugiem – *Erwinia amylovora*, *Phytophthora ramorum*, *Xylella fastidiosa*, *Dothistroma septosporum*, *Lecanosticta acicola* un *Dothistroma pini*. Paraugus uz *Erwinia amylovora*, *Xylella fastidiosa* ņem ar simptomiem vai bez tiem.

Priežu stādāmā materiāla paraugus uz *Dothistroma septosporum*, *Lecanosticta acicola* un *Dothistroma pini* ņem tikai ar simptomiem.

Phytophthora ramorum saimniekaugiem ņem paraugus ar simptomiem – visu augu, lapas (4-6 gab.) vai zarus (15 cm garu zara posmu, lai būtu ietverta veselā un inficētā zara daļa). Bojājumiem uz stumbra tieši ap eksudāta vai sveķu izdalīšanās vietu zem mizas izgriez koksnes gabaliņus, kur skaidri saskatāma robeža starp bojātajiem un veselajiem audiem. Ja ir vairāki augi ar simptomiem, ņem kopējo reprezentatīvo paraugu ar lapām no vairākiem augiem. ņem paraugu no visas ienākošās partijas vai no šķirnes. Ja iespējams, paraugam ņem visu augu ar augsni. Nemamo paraugu skaits obligāts.

Ja tirdzniecības vietās pārbaudīto saimniekaugu klāsts ir liels (vairāki desmiti), tad KUVIS var nenorādīt katru augu atsevišķi. Norāda kā “dažādi *Xylella fastidiosa* un *Phytophthora ramorum* saimniekaugi”, bet pārbaudes akta piezīmēs obligāti uzskaita visus pārbaudītos augus, norādot, uz kādiem organismiem augi ir pārbaudīti.

Veikts Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu monitorings, uzraudzība un kontrole

9.10.1. Veikt Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu uzraudzību un kontroli (operatīvās pārbaudes)

Papildus plānā noteiktajam par latvāņiem saņemtās sūdzības un iesniegumus uzmērīšanai izvērtē un izpildi veic prioritārā secībā atbilstoši reģionā pieejamajiem resursiem un noteiktajiem principiem.

Prioritāti nosaka, piemēram, pēc tā, kurās pašvaldībās tiek plānota un veikta ierobežošana, atbalstot ierobežošanas veicējus, lai viņu cīņa nav bezjēdzīga, kur vairāk nepieciešami dati vai atbalsts uzraudzībai, pēc bīstamības sabiedrībai, t. sk., lielāks turpmākās izplatības bīstamības risks.

9.10.2. Veikt Sosnovska latvāņa platību uzmērīšanu

Papildus plānā noteiktajam par latvāņiem saņemtās sūdzības un iesniegumus uzmērīšanai izvērtē un izpildi veic prioritārā secībā atbilstoši reģionā pieejamajiem resursiem un noteiktajiem principiem.

Prioritāti nosaka, piemēram, pēc tā, kurās pašvaldībās tiek plānota un veikta ierobežošana, atbalstot ierobežošanas veicējus, lai viņu cīņa nav bezjēdzīga, kur vairāk nepieciešami dati vai atbalsts uzraudzībai, pēc bīstamības sabiedrībai, t. sk., lielāks turpmākās izplatības bīstamības risks.

9.10.3. Veikt Sosnovska latvāņa platību uzmērīšanu projekta "Integrētā pārvaldība un pasākumu sistēmas, lai mazinātu negatīvo invazīvo sugu ietekmi aizsargājamās teritorijās pārrobežu reģionā" ietvaros

Projekta ietvaros tiek veikta ar latvāņi invadētās platības uzmērīšana īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās – Teiču dabas rezervātā, Rāznas nacionālajā parkā.

Uzraudzības plānā norādītais hektāru skaits ir obligāti izpildāms.

Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā reģistrēto personu uzraudzība

9.11.1. Veikt Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā reģistrēto personu uzraudzību

Pārbaudi veic pie personām, kas reģistrējušās Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā (turpmāk – reģistrs).

Pārbaudes laikā noskaidro šādu informāciju, ko atspoguļo pārbaudes aktā:

- nodarbošanās veids;
- vai reģistrā norādītie dati atbilst īstenībai;
- fitosanitārajai kontrolei pakļauto augu un augu produktu apjoms (aptuvenais) gada laikā (vai kādā citā laika periodā);
- vai glabā visu informāciju saskaņā ar Augu veselības regulu, Augu karantīnas noteikumiem;
- vai ir iesniegtas ikgadējās deklarācijas par pēdējiem trim gadiem.

Šo pārbaudi var veikt vienlaicīgi ar citām pārbaudēm, ko veic pie reģistrētām personām (stādaudzētavās, kartupeļu audzēšanas saimniecībās u. c.).

Ja persona pēdējos divus gadus nav veikusi darbības ar fitosanitārajai kontrolei pakļautajiem augiem un augu produktiem, to norāda pārbaudes aktā un informē AKD, ka persona jāsvītiro no reģistra.

Tiek ieviesta kaitīgo organismu apsekojumu programma

Tiek veikti lapu koku apsekojumi

9.12.1. Veikt ozolu apsekojumus mežos

Apsekojumus veic mežu platībās, kuru valdošā suga ir ozols, pārbaudot uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Lietvedībā norādītās koordinātas pārbaudei ir tikai aptuvena norāde, bet inspektors atkarībā no apstākļiem (izcirtums, nav droši apstākļi nokļūšanai līdz mežam u.c.) šo pārbaudes vietu var mainīt līdz 10 km robežās no norādītā punkta atrašanās vietas. Risku izvērtē inspektors, atrodoties uz vietas.

Ja noteiktajā zonā – 10 km attālumā no norādītā punkta – neatrodas cita atbilstoša pārbaudes vieta, inspektors sazinās ar AKD atbildīgo personu.

Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

4. tabula

Platība vienam apsekojumam	Paraugu ņemšanas laiks	Paraugš	Parauga veids
Līdz 1,5 ha	Maijs–augusts	<i>Agrilus auroguttatus</i>	Kaitēklis no saimniekauga ar simptomiem
		<i>Xylosandrus crassiusculus</i>	Kaitēklis no saimniekauga ar simptomiem
		<i>Xylella fastidiosa</i>	<u>Ar simptomiem</u> – zars/-i, kam klāt ir 10-25 lapas atkarībā no lapu izmēra; <u>bez simptomiem</u> – zars/-i, kam klāt ir 10-200 lapas atkarībā no apsekoto saimniekaugu daudzuma un lapu izmēra. Ņemot paraugu bez simptomiem, to norāda pieteikumā parauga testēšanai (sadaļā “Bojājuma raksturs” atzīmē lodziņu “Bez pazīmēm”)

Noņemamo paraugu skaits obligāts.

Pārbaudes veic pagastos:

- **Kurzeme** – Abavas (2), Laucienes, Laidzes, Dundagas, Lažas, Alsungas, Virgas, Ances, Medzes, Ģibuļu, Rumbas;
- **Vidzeme** – Ērgemes, Stalbes, Valkas, Vaives;
- **Latgale** – Čornajas, Medumi;
- **Zemgale** – Skaistkalnes, Brunavas, Bēnes, Vītiņu;
- **Rīga** – Sēmes, Krimuldas, Limbažu, Vānes.

9.12.2. Veikt bērzu apsekojumus mežos

Apsekojumus veic mežu platībās, kuru valdošā suga ir bērzs, pārbaudot uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Lietvedībā norādītās koordinātas pārbaudei ir tikai aptuvena norāde, bet inspektors atkarībā no apstākļiem (izcirtums, nav droši apstākļi nokļūšanai līdz mežam u. c.) šo pārbaudes vietu var mainīt līdz 10 km robežās no norādītā punkta atrašanās vietas. Risku izvērtē inspektors, atrodoties uz vietas.

Ja noteiktajā zonā – 10 km attālumā no norādītā punkta – neatrodas cita atbilstoša pārbaudes vieta, inspektors sazinās ar AKD atbildīgo personu.

Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

5. tabula

Platība vienam apsekojumam	Paraugu ņemšanas laiks	Paraugs	Parauga veids	Feromonu slazdi
Līdz 4 ha	Maijs–augusts	<i>Agrilus anxius</i>	Kaitēklis no auga ar simptomiem	<i>Anoplophora</i> spp. slazdus izliek jūnija sākumā. Tos iekar atklātā vietā, 2–3 metru augstumā. Feromonu komplekts sastāv no sešām paciņām. Slazdam sālā piestiprina piecas no šīm paciņām, atstājot paciņu “Replacement Lures”. Slazdu pārbaudi veic divas reizes – ik pēc 30 dienām. Pirmajā slazda pārbaudes reizē tam sālā piestiprina atstāto paciņu “Replacement Lures”. Otrajā pārbaudes reizē slazdu noņem. Paraugu ņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā.
		<i>Anoplophora chinensis</i>		
		<i>Anoplophora glabripennis</i>		

Pārbaudes veic pagastos:

- **Kurzeme** – Pampāļu, Gramzdas, Vaiņodes, Usmas, Padures, Īvandes, Gudenieku, Kurmāles, Zlēku, Padures, Snēpeles, Laidu, Rudbāržu, Nīkrāces, Embūtes, Kalētu, Dunikas, Medzes, Gaviezes, Virgas, Priekules, Zaņas;
- **Vidzeme** – Liepnas, Pededzes, Mārkalnes, Veclaicenes, Apes, Alsviķu, Mārkalnes, Jaunalūksnes, Malienes, Jaunannas, Annas, Zeltiņu, Matīšu.
- **Latgale** – Kubuļu, Rugāju, Lazdukalna, Salnavas, Nautrēnu, Ilzeskalna, Bērzgales, Cirmas, Dricānu, Gaigalavas, Bērzpils, Viksnas, Sausāju, Žīguru, Vecumu, Medņevas, Šķilbēnu, Baltinavas, Kaunatas, Čornajas, Lūznavas,

Ozolaines, Stāmerienes, Litenes, Stradu, Daukstu, Dzelzavas, Sarkaņu, Cesvaines, Lazdonas, Indrānu, Beļavas, Galauskas;

- **Zemgale** – Asares, Aknīstes, Gārsenes, Rubenes, Zasas, Leimaņu, Kalna, Ābeļu, Vīpes, Kūku, Bērzes, Auru, Naudītes, Amatnieku, Īles, Bēnes, Vītiņu, Bērzaunes (2), Aronas, Kalsnavas, Mārcienas;
- **Rīga** – Zentenes, Sēmes, Smārdes, Džūkstes, Zemītes, Vānes, Matkules, Olaines, Ķekavas, Salaspils, Braslavas, Staiceles, Ainažu, Salacgrīvas, Viļķenes, Pāles, Jaunsātu, Viesatu.

9.12.3. Veikt apses apsekojumus mežos

Apsekojumus veic mežu platībās, kuru valdošā suga ir apse, pārbaudot uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Lietvedībā norādītās koordinātas pārbaudei ir tikai aptuvena norāde, bet inspektors atkarībā no apstākļiem (izcirtums, nav droši apstākļi nokļūšanai līdz mežam u. c.) šo pārbaudes vietu var mainīt līdz 10 km robežās no norādītā punkta atrašanās vietas. Risku izvērtē inspektors, atrodoties uz vietas.

Ja noteiktajā zonā – 10 km attālumā no norādītā punkta – neatrodas cita atbilstoša pārbaudes vieta, inspektors sazinās ar AKD atbildīgo personu.

Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

6. tabula

Platība vienam apsekojumam	Paraugu ņemšanas laiks	Paraugi	Parauga veids
Līdz 4,5 ha	Maijs–augusts	<i>Aromia bungii</i>	Kaitēklis no saimniekauga ar simptomiem
		<i>Anoplophora chinensis</i>	
		<i>Anoplophora glabripennis</i>	

Pārbaudes veic pagastos:

- **Kurzeme** – Tārgales, Embūtes, Vaiņodes;
- **Vidzeme** – Mazsalacas, Rencēnu, Kārķu, Ērgemes, Vilpulkas, Sēļu;
- **Latgale** – Rušonas, Nīcgales, Līksnas, Isnaudas, Ilzeskalns, Dricānu;
- **Zemgale** – Līvbērze, Lielvārdes, Elejas, Platones;
- **Rīga** – Suntažu, Sējas, Rembates.

9.12.4. Veikt ošu apsekojumus mežos

Apsekojumus veic mežu platībās, kuru valdošā suga ir osis, pārbaudot uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Lietvedībā norādītās koordinātas pārbaudei ir tikai aptuvena norāde, bet inspektors atkarībā no apstākļiem (izcirtums, nav droši apstākļi nokļūšanai līdz mežam u. c.) šo pārbaudes vietu var mainīt līdz 10 km robežās no norādītā punkta atrašanās vietas. Risku izvērtē inspektors, atrodoties uz vietas.

Ja noteiktajā zonā – 10 km attālumā no norādītā punkta – neatrodas cita atbilstoša pārbaudes vieta, inspektors sazinās ar AKD atbildīgo personu.

Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

7. tabula

Platība vienam apsekojumam	Paraugu ņemšanas laiks	Paraugs	Parauga veids	Feromonu slazdi
Līdz 2 ha	Maijs–augusts	<i>Agrilus planipennis</i>	Kaitēklis no auga ar simptomiem	<p><i>Agrilus planipennis</i> – feromonu slazdus <i>Agrilus planipennis</i> noteikšanai izvieto riska zonās:</p> <p>1) Vidzeme – Liepnas pagastā izvieto 2 feromonu slazdus pēc iespējas tuvāk Krievijas robežai. Mežaudzē slazdus izvieto pa 2 slazdiem vismaz 100 m attālumā.</p> <p>2) Latgale – Isnaudas pagastā izvieto 4 feromonu slazdus pēc iespējas tuvāk dzelzceļam/šosejai, Malnavas pagastā izvieto 2 slazdus pēc iespējas tuvāk šosejai un Krievijas robežai, Vecumu pagastā – 2 slazdus pēc iespējas tuvāk Krievijas robežai, kā arī Vērēmu pagastā – 2 slazdus pēc iespējas tuvāk šosejai. Katrā mežaudzē izvieto pa 2 slazdiem vismaz 100 m attālumā.</p>
		<i>Anoplophora chinensis</i>		<p><i>Agrilus planipennis</i> slazdu saloka pa šuvēm prizmveida formā ar līmi uz ārpusi, ievietojot izciļņus tiem paredzētajās spraugās. Slazda galā esošajos caurumos iestiprina trīsžuburu stiprinātāju. Tā apakšpusē ar kniepadatu piestiprina atraktanta paciņu un feromonu dispenseru. Stiprinātāja augšpusē piestiprina iekāršanas āķi. Slazdu iekar koka vainagā pēc iespējas augstāk. Svarīgi, lai slazds būtu saulainā un atklātā vietā. Pēc 60 dienām slazdu noņem un pārloka ar līmi uz iekšpusi.</p>

Pārbaudes veic pagastos:

- **Kurzeme** – Medzes, Vērgales, Užavas, Kazdangas, Laucienes, Pelču;
- **Vidzeme** – Naukšēnu, Koņu, Jaunlaicienes;
- **Latgale** – Demenes, Šēderes, Rugāju, Praulienes;
- **Zemgale** – Kalna, Mazzalves, Bārbeles, Stelpes, Iecavas, Annenieku, Dobeles, Bērzes, Bukaišu;
- **Rīga** – Džūkstes, Degoles, Jaunpils, Salacgrīvas, Limbažu, Pāles.

9.12.5. Veikt alkšņu apsekojumus mežos

Apsekojumus veic mežu platībās, kuru valdošā suga ir alksnis, pārbaudot uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Lietvedībā norādītās koordinātas pārbaudei ir tikai aptuvena norāde, bet inspektors atkarībā no apstākļiem (izcirtums, nav droši apstākļi nokļūšanai līdz mežam u. c.) šo pārbaudes vietu var mainīt līdz 10 km robežās no norādītā punkta atrašanās vietas. Risku izvērtē inspektors, atrodoties uz vietas.

Ja noteiktajā zonā – 10 km attālumā no norādītā punkta – neatrodas cita atbilstoša pārbaudes vieta, inspektors sazinās ar AKD atbildīgo personu.

Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

8. tabula

Platība vienam apsekojumam	Paraugu ņemšanas laiks	Paraugi	Parauga veids
Līdz 3 ha	Maijs–augusts	<i>Anoplophora glabripennis</i>	Kaitēklis no saimniekauga ar simptomiem
		<i>Anoplophora chinensis</i>	
		<i>Xylosandrus crassiusculus</i>	

Ņemamo paraugu skaits obligāts.

Pārbaudes veic pagastos:

- **Kurzeme** – Medzes, Tārgales, Ances, Ugāles, Piltenes, Vārves, Užavas, Dunalkas, Otaņķu;
- **Vidzeme** – Vecpiebalgas, Inešu, Skujenes, Amatas, Dikļu, Valmieras, Rencēnu, Burtnieku, Brīvzemnieku, Vecates;
- **Latgale** – Eglaines, Pilskalnes, Demenes, Kaplavas, Ūdrīšu, Kaunatas, Ciblas, Zvirgzdenes, Gaigalavas, Skrudalienas, Tabores, Laucesas, Medumu;
- **Zemgale** – Kalna, Aknīstes, Rubenes, Viesītes, Elkšņu, Rites, Neretas, Zalves, Mazzalves, Valles, Vestienas, Kalsnavas, Liezēres;
- **Rīga** – Limbažu, Salacgrīvas, Liepupes, Olaines, Viļķenes, Pāles, Katvaru, Smārdes.

9.12.6. Veikt apsekojumus parkos, dendrārijos, piemājas dārzos, botāniskajos dārzos u. c.

Pārbaudes veic, izmantojot aplikāciju. Pārbaudes veic pilsētu parkos, piemājas dārzu apstādījumos, dendrārijos, pagastu centros, pārbaudot lapu kokus – ozolus, ošus, vīksnas, gobas, kļavas, kastaņus, bērzus, vītolus, lapegles u.c. Kokus pārbauda uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbauda arī *Erwinia amylovora*, *Xylella fastidiosa* un *Phytophthora ramorum* saimniekaugus.

Veicot pārbaudes parkos un pagasta centros, pārbauda ne mazāk kā četras dažādas koku sugas (ja parkā nav nepieciešamais koku sugu skaits, tad pārbaudīt var arī ārpus parka teritorijas blakus esošos apstādījumus).

Dendrārijos pārbaudāmo sugu skaits – vismaz sešas.

Pārbauda botāniskajos dārzos esošās kolekcijas, siltumnīcas, oranžērijas, zinātniskās kokaudzētavas u. c., lai noteiktu vispārējo fitosanitāro stāvokli. Pastiprinātu uzmanību pievērš 2018. un 2019. gadā no citām valstīm ievestajiem augiem.

Paraugus saskaņā ar uzraudzības plānu uz norādītajiem organismiem ņem, ievērojot zemāk minētos nosacījumus.

Paraugi:

- Entomoloģiskos paraugus ņem laikā no maija līdz augustam. Paraugiem ņem pašus kaitēkļus dažādās attīstības stadijās no saimniekaugiem ar simptomiem. *Anoplophora chinensis* un *A. glabripennis* slazdus izliek jūnija sākumā. Tos iekar atklātā vietā, 2–3 metru augstumā. Feromonu komplekts sastāv no sešām paciņām. Slazdam sālā piestiprina piecas no šīm paciņām, atstājot paciņu “Replacement Lures”. Slazdu pārbaudi veic divas reizes – pirmo reizi 30 dienas pēc izlikšanas, otro reizi, slazdu noņemot. Pirmajā slazda pārbaudes reizē slazdam sālā piestiprina atstāto paciņu “Replacement Lures”. Paraugu noņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā.
- Paraugus uz *Xylella fastidiosa* ņem laika posmā, kad kokiem ir pilnībā izplaukušas lapas (maijs–septembris). Ņem paraugus ar simptomiem un bez tiem.

Augiem ar simptomiem paraugs sastāv no zara (-iem), kam klāt ir 10-25 lapas atkarībā no lapas izmēra.

Augiem bez simptomiem paraugs sastāv no zara (-iem), kam klāt ir 10-200 lapas atkarībā no apsekoto saimniekaugu daudzuma un to lapu izmēra.

Ņemot paraugu bez simptomiem, to norāda pieteikumā parauga testēšanai (sadaļā “Bojājuma raksturs” atzīmē lodziņu “Bez pazīmēm”).

- *Erwinia amylovora* saimniekaugus pārbauda arī piemājas dārzos, lai pārbaudītu pēc iespējas vairāk vietu, kas līdz šim nebija pārbaudītas, un lai aptvertu pēc iespējas plašāku teritoriju reģionālajā nodaļā, kā arī pievēršot uzmanību Igaunijas robežas, Lietuvas robežas un buferzonu tuvumam. Pārbauda arī atsevišķus 2007., 2008., 2009., 2010., 2011. un 2013., 2014., 2015. gada perēkļus vai karantīnas zonu vietas. Pārbaudes veic laikā, kad diennakts vidējā temperatūra ir vismaz +15°C. Paraugus ņem ar simptomiem.
- *Phytophthora ramorum* saimniekaugiem ņem paraugus ar simptomiem – visu augu, lapas (4-6 gab.) vai zarus (15 cm garu zara posmu, lai būtu ietverta veselā un inficētā zara daļa). Bojājumiem uz stumbra tieši ap eksudāta vai sveķu izdalīšanās vietu zem mizas izgriež koksnes gabaliņus, kur skaidri saskatāma robeža starp bojātajiem un veselajiem audiem.

Ņemamo paraugu skaits, izņemot uz *Erwinia amylovora* un *Phytophthora ramorum*, ir obligāts.

Ievadot pārbaudes aktu KUVIS, norāda katru saimniekaugu atsevišķi, nevis “dažādi saimniekaugi”, ja vizuāli pārbaudīti (skatīti) *Erwinia amylovora*, *Phytophthora ramorum* un *Xylella fastidiosa* saimniekaugi.

Tiek veikti lapu koku apsekojumi ražojošos dārzos

9.13.1. Veikt ābeļu pārbaudes komercdārzos

Pārbauda arī integrēti audzētos komercdārzus. Pārbauda uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudes uz *Erwinia amylovora* veic, kad diennakts vidējā temperatūra ir vismaz +15°C. Paraugus ņem ar simptomiem.

Pārbaudītu un hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms. Ņemamo paraugu skaits, izņemot uz *Erwinia amylovora*, ir obligāts.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Gadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.13.2. Veikt bumbieru pārbaudes komercdārzos

Pārbauda arī integrēti audzētos komercdārzus. Pārbauda uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudes uz *Erwinia amylovora* veic, kad diennakts vidējā temperatūra ir vismaz +15°C. Paraugus ņem ar simptomiem.

Ņemamo paraugu skaits, izņemot uz *Erwinia amylovora*, ir obligāts.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jā sastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Ģadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.13.3. Veikt pārbaudes plūmjū ražojošajos dārzos

Pārbaudes veic plūmjū ražojošajos stādījumos. Pārbaudes vietas pastiprina tuvāk Lietuvas un Igaunijas pierobežas zonai. Pārbaudi veic veģetācijas periodā (jūnijs–augusts).

Entomoloģiskos paraugus ņem dažādās attīstības stadijās no saimniekaugiem ar simptomiem.

Paraugus uz *Xylella fastidiosa* ņem ar simptomiem vai bez tiem.

Augiem ar simptomiem paraugs sastāv no zara (-iem), kam klāt ir 10-25 lapas atkarībā no lapas izmēra.

Augiem bez simptomiem paraugs sastāv no zara (-iem), kam klāt ir 10-200 lapas atkarībā no apsekoto saimniekaugu daudzuma un to lapu izmēra.

Ņemot paraugu bez simptomiem, to norāda pieteikumā parauga testēšanai (sadaļā "Bojājuma raksturs" atzīmē lodziņu "Bez pazīmēm").

Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms. Ņemamo paraugu skaits ir obligāts.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jā sastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Ģadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.13.4. Veikt vīnogulāju apsekojumus ražojošajos stādījumos

Pārbaudes veic vīnogulāju ražojošās platībās, kad pilnībā izplaukušas lapas (labāk vasaras otrajā pusē).

Paraugus ņem saskaņā ar uzraudzības plānu uz norādītajiem organismiem, ievērojot zemāk minētos nosacījumus:

- *Paraugu Xylella fastidiosa* noteikšanai ņem no auga ar simptomiem vai bez tiem. Paraugam jā sastāv no zara(-iem), kam klāt ir 10-25 lapas ar kātu. Ņemot paraugu bez simptomiem, to norāda pieteikumā parauga testēšanai (sadaļā "Bojājuma raksturs" atzīmē lodziņu "Bez pazīmēm");

- Paraugu *Grapevine flavescence dorée* ņem laika posmā no jūnija līdz septembra beigām. Paraugam ņem atvases vidus posmu ar vismaz trīs mezgliem. Viens paraugs – divas atvases;
- Paraugu persiku rozešu mozaīkas vīrusa [PRMV00] *Peach rosette mosaic virus* noteikšanai ņem laika posmā no jūnija līdz augustam, paraugs sastāv no 5–10 lapām.

Ņemamo paraugu skaits obligāts.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Gadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.13.5. Veikt dzērveņu un krūmmelleņu apsekojumus ražojošajos stādījumos

Pārbaudes veic gan kultivētos dzērveņu un krūmmelleņu stādījumos, gan savvaļā augošo dzērveņu un melleņu vietās.

Paraugus ņem saskaņā ar uzraudzības plānu uz norādītajiem organismiem, ievērojot zemāk minētos nosacījumus:

- Paraugu *Xylella fastidiosa* noteikšanai ņem laika posmā, kad augam pilnībā izplaukušas lapas. Paraugu ņem ar simptomiem vai bez tiem;

Augiem ar simptomiem paraugs sastāv no zara (-iem), kam klāt ir 10-250 lapas atkarībā no lapas izmēra.

Augiem bez simptomiem paraugs sastāv no zara (-iem), kam klāt ir 25-200 lapas atkarībā no apsekoto saimniekaugu daudzuma un to lapu izmēra.

Ņemot paraugu bez simptomiem, to norāda pieteikumā parauga testēšanai (sadaļā “Bojājuma raksturs” atzīmē lodziņu “Bez pazīmēm”).

- Paraugu *Diaporthe vaccinii* noteikšanai ņem ražas laikā. Paraugā ņem 50 gab. ogas ar simptomiem vai bez tiem;
- Paraugu *Thekopsora minima* noteikšanai ņem no jūnija līdz oktobra beigām. Paraugus sastāv no vismaz piecām lapām ar simptomiem. *Thekopsora minima* pārbauda tikai krūmmellenēm.

Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms. Ņemamo paraugu skaits obligāts. Izvēlas pēc iespējas citas pārbaudes vietas nekā 2018. un 2019. gadā.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Gadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Ievadot pārbaudes aktu KUVIS sistēmā, precīzi norāda pārbaudīto konkrēto augu sugas nosaukumu, nevis kopīgo ģints nosaukumu:

- lielogu dzērvenēm – *Vaccinium macrocarpon*,
- purva dzērvenēm – *Vaccinium oxycoccos*,
- krūmmellenēm jeb vairoga zilenēm – *Vaccinium corymbosum*,
- meža mellenēm – *Vaccinium myrtillus*,
- parastajām zilenēm – *Vaccinium uliginosum*.

Tiek veikti skujkoku apsekojumi

9.14.1. Veikt priežu apsekojumus mežaudzēs

Pārbaudes veic uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Lietvedībā norādītās koordinātas pārbaudei ir tikai aptuvena norāde, bet inspektors atkarībā no apstākļiem (izcirtums, nav droši apstākļi nokļūšanai līdz mežam u. c.) šo pārbaudes vietu var mainīt līdz 10 km robežās no norādītā punkta atrašanās vietas. Risku izvērtē inspektors, atrodoties uz vietas.

Ja noteiktajā zonā – 10 km attālumā no norādītā punkta – neatrodas cita atbilstoša pārbaudes vieta, inspektors sazinās ar AKD atbildīgo personu.

Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

9. tabula

Platība vienam apsekojumam	Paraugu ņemšanas laiks	Paraugš	Parauga veids	Feromonu slazdi
Līdz 5 ha	Maijs–augusts	<i>Dendrolimus sibiricus</i> <i>Monochamus</i> spp. (<i>ne-Eiropas</i>) <i>Pissodes</i> spp. <i>Polygraphus proximus</i>	Kaitēklis no saimniekauga ar simptomiem	<i>Monochamus</i> spp. slazdus izliek periodā no maija sākuma līdz jūnija beigām atkarībā no kukaiņu aktivitātes konkrētajā gadā. Slazdu iekar atklātā vietā, 2-3 metru augstumā. Sānā piestiprina atvērtu feromonu paciņu. Paraugu ņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā. Slazdu pārbaudi veic trīs reizes – ik pēc 14 dienām. Trešajā pārbaudes reizē slazdu noņem.
	Aprīlis–novembris	<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	Skaidas	

Pārbaudes veic pagastos:

- **Kurzeme** – Ances, Rendas, Blīdenes, Cīravas, Ezeres, Ēdoles, Ģibuļu, Grobiņas, Kursīšu, Lažas, Vārmes, Rumbas, Padures, Zlēku, Piltenes, Ziru, Īvandes, Usmas, Ugāles, Puzes, Popes, Tārgales, Skrundas, Rudbāržu, Raņķu, Nīkrāces, Zaņas, Zirņu, Novadnieku, Medzes, Vērgales;
- **Vidzeme** – Vaidavas, Dzērbenes, Zosēnu, Drustu, Virešu, Plāņu, Valmieras, Trikātas, Kauguru, Palsmanes, Kocēnu, Dikļu, Smiltenes, Launkalnes, Grundzāles, Raunas, Brenguļu, Matīšu, Bilskas, Burtnieku, Mārsnēnu, Liepas;
- **Latgale** – Aglonas, Kastuļinas, Stoļerovas, Bērzkalnes, Rugāju, Tilžas, Šalnavas, Sausāju, Kaunatas, Baltinavas novads, Vectilžas, Mākoņkalna, Feimaņu, Čornajas, Latgales;
- **Zemgale** – Valgundes, Cenu, Jaunsvirlaukas, Glūdas, Vircavas, Tērvetes, Zebrenes, Naudītes, Svētes, Dāviņu, Iecavas novads, Salgales, Jumurdas;
- **Rīga** – Staiceles, Salacgrīvas, Suntažu, Lauberes, Viļķenes, Babītes, Jaunpils, Irlavas, Zemītes, Vidrižu, Limbažu, Viesatu, Vānes, Braslavas, Alojas, Ainažu, Olaines, Baldones, Daugmales.

9.14.2. Veikt priežu apsekojumus riska zonās

Pārbaudes veic uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.
Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

10. tabula

Platība vienam apsekojumam	Paraugu ņemšanas laiks	Paraugs	Parauga veids	Feromonu slazdi
Līdz 4 ha	Maijs–augusts	<i>Dendrolimus sibiricus</i>	Kaitēklis no auga ar simptomiem	<i>Monochamus</i> slazdus izliek periodā no maija sākuma līdz jūnija beigām atkarībā no kukaiņu aktivitātes konkrētajā gadā. Slazdu iekar atklātā vietā, 2-3 metru augstumā. Sānā piestiprina atvērtu feromonu paciņu. Paraugu ņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā. Slazdu pārbaudi veic trīs reizes – ik pēc 14 dienām. Trešajā pārbaudes reizē slazdu noņem. <i>Dendrolimus</i> slazdus izliek jūlija sākumā. Slazdu atloka un vidū ievieto feromonu dispenseru. Slazdu iekar atklātā vietā 2 m augstumā. Pēc 40 dienām slazdu noņem.
		<i>Monochamus</i> spp. (<i>ne-Eiropas</i>)		
<i>Pissodes</i> spp.				
<i>Polygraphus proximus</i>				
	Aprīlis–novembris	<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	Skaidas	

Pārbaudes *Monochamus* spp. (*ne-Eiropas*) vietas riska zonā:

11. tabula

Reģions	Robežas tuvumā ar trešo valsti	Vietās, kur ievad LV prasībām neatbilstošo koka iepakojamo materiālu iznīcināšanai, to apkārtne	Vairumtirdzniecības bāzu, noliktavu tuvumā (industriālie rajoni)	Rīgas lidosta	Ostu, staciju tuvējā apkārtne	Muitas noliktavas apkārtne	Pilsētu meži
Rīga		1	1	1	2	2	1
Zemgale		1	2		1		2
Vidzeme		1	1			1	1
Kurzeme			1		3		1
Latgale	2	1	1		1	2	2

Pārbaudes *Dendrolimus sibiricus* vietas riska zonā –slazdus izvieto Vidzemes un Latgales reģionos Krievijas robežas tuvumā un muitas noliktavu apkārtņē.

Precīzu apsekojuma vietu izvēlas inspektors, izvērtējot situāciju un saskaņā ar vadlīnijās noteiktajām prasībām.

9.14.3. Veikt priežu apsekojumus cirmās

Pārbaudes veic uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā. Apsekojumu vietas izvēlas inspektors pēc viņam pieejamās informācijas. Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

12. tabula

Platība vienam apsekojumam	Paraugu ņemšanas laiks	Paraugi	Parauga veids	Feromonu slazdi
Līdz 2 ha	Maijs – augusts	<i>Dendrolimus sibiricus</i>	Kaitēklis no saimniekauga ar simptomiem	<i>Monochamus</i> slazdus izliek periodā no maija sākuma līdz jūnija beigām atkarībā no kukaiņu aktivitātes konkrētajā gadā. Slazdu iekar atklātā vietā, 2-3 metru augstumā. Sānā piestiprina atvērtu feromonu paciņu. Paraugu ņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā. Slazdu pārbaudi veic trīs reizes – ik pēc 14 dienām. Trešajā pārbaudes reizē slazdu ņem.
		<i>Monochamus</i> spp. (<i>ne-Eiropas</i>)		
		<i>Pissodes</i> spp.		
		<i>Polygraphus proximus</i>		
	Aprīlis–novembris	<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	Skaidas	

9.14.4. Priežu sēklu pārbaude uz *Fusarium circinatum*

Pārbaudes veic un paraugus ņem čiekuru kaltēs, noskaidrojot čiekuru ieguves vietas, no kurām čiekuri tiek nogādāti uz konkrēto kalti. Pārbaudi veic septembrī–oktobrī. Noņemtā sēklu parauga lielums – vismaz 200 sēklas.

Pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jābūt vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Tiek veikti apsekojumi tomātiem, gurkiem

9.15.1. Veikt pārbaudes ražošos tomātu stādījumos

Pārbaudes veic uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudes aktā norāda tomātu stādu izcelsmi, ja iepirkti – no kā, vai ir augu passes. Pārbaudi veic veģetācijas periodā saimniecībās, kurās ir tomātu ražojošie stādījumi. Pārbaudei izvēlas tās saimniecības, kuras:

- nav pārbaudītas 2018. un 2019. gadā;
- ir pēc platības lielākās.

Paraugus saskaņā ar uzraudzības plānu uz norādītajiem organismiem ņem, ievērojot zemāk minētos nosacījumus:

- *Liriomyza sativae* noteikšanai ņem lapas ar alojumiem vai pašu kaitēkli dažādās attīstības stadijās. *Thrips palmi* – ņem lapas ar pašu kaitēkli. Līmes vairogus iekar virs augiem un ņem pēc 6-8 nedēļām. Līmes vairogu ņemot, to saloka ar līmi uz iekšpusi;

- tomātu augļu brūnplankumainības vīrusa (ToBRFV), tomātu vieglās plankumainības vīrusa [TOMMOV], tomātu gredzenplankumainības vīrusa [TORSV0] paraugam ņem jaunās lapas veģetācijas periodā. Viens paraugs ir piecas tomātu lapas;
- Paraugi *Tomato leaf curl New Delhi virus* noteikšanai sastāv no 5 tomātu lapām ar pazīmēm vai bez tām. Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jā sastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.15.2. Veikt pārbaudes ražojošās gurķu platībās (gan segtās, gan lauka)

Pārbaudes veic uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudi veic veģetācijas periodā saimniecībās, kurās ir gurķu ražojošie stādījumi (gan siltumnīcās, gan āra platībās). Pārbaudei izvēlas tās saimniecības, kuras:

- nav pārbaudītas 2019. gadā;
- ir pēc platības lielākās.

Katram organismam ņem savu paraugu.

- *Liriomyza sativae* noteikšanai ņem lapas ar alojumiem vai pašu kaitēkli dažādās attīstības stadijās;
- *Thrips palmi* noteikšanai ņem lapas ar pašu kaitēkli. Līmes vairogu iekar virs augiem un noņem pēc 6-8 nedēļām. Līmes vairogu noņemot, to saloka ar līmi uz iekšpusi;
- *Bemisia tabaci* noteikšanai ņem lapas ar kaitēkļa pupārijiem;
- Kabaču dzīslu dzeltēšanas vīrusa [SQVYVX] paraugs sastāv no 5 gurķu lapām;
- *Tomato leaf curl New Delhi virus* paraugs sastāv no 5 gurķu lapām.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jā sastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Tiek veikti apsekojumi kartupeļiem

9.16.1. Veikt pārbaudes kartupeļu cistu nematožu *Globodera rostochiensis* un *Globodera pallida* izplatības noteikšanai pārtikas kartupeļu saimniecībās

Pārbaudi veic un paraugus ņem pārtikas kartupeļu audzēšanas saimniecībās saskaņā ar uzraudzības plānu. Pārbaudei izvēlas saimniecības, kurām ir lielākās pārtikas kartupeļu audzēšanas platības un kurās paraugi nav ņemti 2017.-2019. gadā. Ja plānā ir norādīts mazāks paraugu skaits, nekā būtu jāņem no konkrētā lauka, paraugus ņem no visa lauka saskaņā ar metodiku.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jā sastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.16.2. Veikt pārtikas kartupeļu pārbaudes kartupeļu gaišās un tumšās gredzenpuves noteikšanai 2020. gada ražai

Pārbaudes veic ne tikai *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* un *Ralstonia solanacearum* noteikšanai, bet arī *Epitrix spp.*, *Synchytrium endobioticum*, *Meloidogyne*

chitwoodi, *Meloidogyne fallax* un *Tecia solanivora* (syn. *Scrobipalopsis solanivora*) klātbūtnes noteikšanai 2020. gada ražā.

Visās saimniecībās pārbauda prasību par sertificētas sēklas materiāla izmantošanu. Pārbauda arī saimniecības, kas 2019. gadā audzēja desmit un vairāk ha kartupeļu, tika pārbaudītas un tika konstatēts, ka nav ievērota prasība par 10 % sertificētas sēklas materiāla izmantošanu.

Galvenais ir ņemto paraugu skaits.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.16.3. Veikt pārbaudes un ņemt pārtikas kartupeļu paraugus kartupeļu gaišās un tumšās gredzenpuves noteikšanai neregistrētajās saimniecībās 2020. gada ražai

Pārbaudes veic ne tikai *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* un *Ralstonia solanacearum* noteikšanai, bet arī *Epitrix spp.*, *Synchytrium endobioticum*, *Meloidogyne chitwoodi*, *Meloidogyne fallax* un *Tecia solanivora* (syn. *Scrobipalopsis solanivora*) klātbūtnes noteikšanai 2020. gada ražā.

Pārbaudei izvēlas kartupeļu audzētājus, kuri nav reģistrēti Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā. Visās saimniecībās pārbauda arī prasību par sertificētas sēklas materiāla izmantošanu. Paraugus ņem no katras saimniecībā audzētās šķirnes (nosaukuma).

Galvenais ir ņemto paraugu skaits.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.16.4. **Prioritāte! Veikt pārtikas kartupeļu pārbaudes kartupeļu gaišās un tumšās gredzenpuves noteikšanai 2020. gada ražai**

Pārbaudes veic ne tikai *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* un *Ralstonia solanacearum* noteikšanai, bet arī *Epitrix spp.*, *Synchytrium endobioticum*, *Meloidogyne chitwoodi*, *Meloidogyne fallax* un *Tecia solanivora* (syn. *Scrobipalopsis solanivora*) klātbūtnes noteikšanai 2020. gada ražā

Visās saimniecībās pārbauda prasību par sertificētas sēklas materiāla izmantošanu. Pārbauda arī saimniecības, kas 2019. gadā audzēja desmit un vairāk ha kartupeļu, tika pārbaudītas un tika konstatēts, ka nav ievērota prasība par 10 % sertificētas sēklas materiāla izmantošanu.

Jāizpilda gan paraugu, gan pārbaudu skaits.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Tiek veiktas pārbaudes kukurūzas laukos

9.17.1. Veikt pārbaudes kukurūzas laukos

Pārbaudes veic prognožu inspektori kukurūzas laukos *Erwinia stewartii* (sin. *Pantoea stewartii subsp. stewartii*), *Thaumatotibia leucotreta* un *Spodoptera frugiperda*, *Popillia japonica* noteikšanai.

Paraugu skaits ir obligāti izpildāms.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāsatāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753.

Gadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**. Pārbaudu aktus nogādā AKD.

Ar kvalitatīvu augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļu izmantošanu aizsargāti un audzēti kultūraugi

Tiek veikta augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas un lietošanas uzraudzība un kontrole

7.1.1. Nodrošināt pārbaudījumu pieņemšanu un apliecību izsniegšanu augu aizsardzības jomā

13. tabula

Plāna pasākums		Plānošanas kritēriji	Plānotais skaits	Piezīmes
Reģionālā nodaļa nodrošina pārbaudījuma pieņemšanu un apliecības izsniegšanu personām, kurām nepieciešama:	profesionālā augu aizsardzības līdzekļu (turpmāk – AAL) lietotāja apliecība darbībām ar otrās reģistrācijas klases AAL	Ieplāno, ņemot vērā vidējo skaitu pēdējos trijos gados	1950	Reģionālo nodaļu plānam
	AAL lietošanas operatora apliecība darbībām ar otrās reģistrācijas klases AAL			
	AAL pārdevēja apliecība			
Augu aizsardzības departamenta Augu aizsardzības līdzekļu uzraudzības daļa (turpmāk – AALUD) nodrošina pārbaudījuma pieņemšanu un apliecības izsniegšanu personām, kurām nepieciešama:	profesionālā AAL lietotāja apliecība darbībām ar pirmās reģistrācijas klases AAL	Ieplāno, ņemot vērā vidējo skaitu pēdējos trijos gados	50	Augu aizsardzības departamenta plānam
	augu aizsardzības konsultanta apliecība			

7.1.2. Nodrošināt apmācību veicēju uzraudzību

14. tabula

Plāna pasākums	Pasākuma veicēji	Skaits	Plānotais skaits	Piezīmes
Veikt apmācību veicēju uzraudzību	Ar VAAD rīkojumu		5	
	apstiprinātas piecas reģionālo nodaļu komisijas	apstiprināti pieci apmācību veicēji, pie kuriem veic pārbaudes		

7.1.3. Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes un augu un augu produktu paraugi

15. tabula

Plāna pasākums	Plānotais skaits		Piezīmes
	Pārbaudes	Augu un augu produktu paraugi	
Veikt Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes pie personām, kuras reģistrētas Lauksaimniecības produktu integrēto audzētāju reģistrā	570	30	Lauksaimniecības produktu integrēto audzētāju pārbaudes jāpabeidz līdz pārbaudes gada 1. septembrim

Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes veic:

- aktīvākajā kultūraugu augšanas periodā – ražas veidošanās laikā un līdz laikam, kamēr kultūraugs vēl ir uz lauka;
- dārzeņiem un augļaugiem, kas ir agrai izplatīšanai, pārbaudes var sāk veikt jau maijā pie personām, kas nepretendē uz atbalsta maksājumu “Vidi saudzējošas metodes dārzkopībā” (VSMD);
- kultūraugiem, kuri dod vairākas ražas gadā, pārbaudi vēlams veikt, sākot ar februāri (siltumnīcas).

7.1.4. Kontrolēt augu aizsardzības līdzekļu lietošanas normatīvo aktu ievērošanu.

16. tabula

Plāna pasākums Pārbaūžu sadalījums	Atlases kritēriji AAL lietošanas normatīvo aktu prasību pārbaudēm	Plānotais skaits kopā		Piezīmes
		pārbaudes	augu un augu produktu paraugi	
Pārbaudes, kuras tiek veiktas, pamatojoties uz AALUD sniegto informāciju				
Sarakstu sagatavo AALUD no KUVIS un http://lietvediba.vaad.gov.lv - Nomenklatūra (jaunā) - Smidzinātāju pārbaude	- saimniecībā nekad nav veikta pārbaude, bet ir informācija, ka tā, iespējams, varētu būt AAL lietotāja un arī AAL lietošanas iekārtas valdītāja vai pakalpojuma ņēmēja no cita AAL lietošanas iekārtas valdītāja vai arī pakalpojuma sniedzēja; - saimniecība ir reģistrēta KUVIS kā AAL lietotāja, bet nav informācijas, ka tās valdījumā ir AAL lietošanas iekārta; - AAL lietošanas iekārtai pirmā pārbaude bijusi 2014., 2015. un 2016. gadā, un pēc tam vairs nav informācijas par to, ka pārbaude AAL lietošanas iekārtai ir veikta	226 Pārbaūžu izpilde obligāta	Konkrēts paraugu skaits nav nosakāms, tā ir daļa no kopējā paraugu skaita (156)	Pārbaudi veic laikā, kad pārbaudāmajā saimniecībā dominējošajam kultūraugam ir galvenais AAL lietošanas laiks (17. tabula).
Pārbaudes, kuras nosaka Vispārējās uzraudzības daļa				
Pamatojoties uz VAAD pieejamu informāciju	Saimniecības, kurām iepriekšējā gadā konstatēti maznozīmīgi un būtiski pārkāpumi AAL lietošanas pārbaudēs un būtiski pārkāpumi savstarpējās atbilstības prasību pārbaudēs. Saimniecības, par kurām reģionālās nodaļas ir sniegušas norādi par nepieciešamību veikt pārbaudi	25 Pārbaūžu izpilde obligāta	Konkrēts paraugu skaits nav nosakāms, tā ir daļa no kopējā paraugu skaita (156)	Pārbaudi veic laikā, kad pārbaudāmajā saimniecībā dominējošajam kultūraugam ir galvenais AAL lietošanas laiks (17. tabula).
	Saimniecības, kurās AAL lietošanas pārbaude nav bijusi pēdējo trīs gadu laikā vai arī vispār nekad nav bijusi (piem., jauna saimniecība)	237 Pārbaūžu izpilde nav obligāta, ja pārējās AAL lietotāju pārbaudes veiktas vairāk nekā plānots		
	Pēc saimniecībā audzējamiem pamata kultūraugiem			

Pārbaudes, ko izvēlas inspektors				
Izvēlas inspektors, vērtējot situācijas par iespējamu neatbilstību	<ul style="list-style-type: none"> - Ja pamana laukus, kur tiek veikta AAL lietošana un kas atrodas pie virszemes ūdensobjekta (piem., aizdomas par aizsargjoslu neievērošanu vai ierobežojumu neievērošanu, kas noteikti AAL marķējumā) - Ja pamana AAL lietojuma pazīmes, kas liecina par iespējamu neatbilstību, piem., apvītuši augi, nodzeltējusi grāvja mala) - Ja notiek AAL lietošana, kas ir agronomiski nepamatota (kultūraugam tajā laikā vairs neko nelieto vai arī AAL lietojums nav agronomiski pamatots) 	<p>Kopā 45 (katram inspektoram trīs pārbaudes)</p> <p>Pārbauzu izpilde pēc iespējas obligāta. Izvērtējot pārbaudes nepieciešamību, var veikt papildu pārbaudes</p>	Konkrēts paraugu skaits nav nosakāms, tā ir daļa no kopējā paraugu skaita (156)	Inspektors faktu konstatēšanas brīdī noskaidro vietas koordinātas un, pamatojoties uz koordinātām, pie IT speciālistiem noskaidro saimniecību, kurā pēc tam veic pārbaudi (obligāti apseko kultūraugu, teritoriju, kur iepriekš bija konstatēts, ka veikta AAL lietošana vai jau ir pazīmes par AAL lietošanu piem., pie virszemes ūdensobjektiem)
Izvēlas inspektors no VAAD pieejamiem registriem vai informācijas, kas iegūta citā veidā	<ul style="list-style-type: none"> - Puķu, stādu audzētavas - Komersanti (piemēram, pilsētu komunālie uzņēmumi, namu pārvaldnieki un citi), kas apsaimnieko sabiedriskās (ne lauksaimniecībā izmantojamās) teritorijas, privāto māju teritorijas, publiskas sporta pasākumu vietas – golfa laukumi (kur sporta veids aizņem lielas teritorijas), parki, citi apstādījumi 	Kopā 15 (katram inspektoram viena pārbaude)		
Izvēlas inspektors no iepriekšējā gada pārbaudēm	Saimniecības, kas sniedz AAL lietošanas pakalpojumus (smidzināšana, kodināšana)	Kopā 15 (katram inspektoram viena pārbaude)		Ja saimniecība saņem pakalpojumu, tad pārbaudes aktā norāda tās saimniecības, no kuras tiek saņemts pakalpojums, nosaukumu un adresi

Operatīvās pārbaudes				
Uz iegūtas informācijas pamata par iespējamu neatbilstību	<ul style="list-style-type: none"> - Saimniecībai ir nepieciešams atzīt citas valsts AAL lietošanas iekārtas pārbaudi, bet nevar nodrošināt dokumentāciju (pirkuma dokuments utt.). Pārbaudi veic, pamatojoties uz AALUD norādījumiem - Situācija, kad pieņemts negatīvs lēmums attiecībā uz AAL lietošanu (AAL svītrots no reģistra un ir informācija par atlikumiem, analizēts AAL sastāvs, konstatēta neatbilstība utt.) - Uz iegūtas operatīvas informācijas pamata par nepareizu AAL lietošanu, veicot citas pārbaudes; - Citi iepriekš minēti gadījumi. 	100	Konkrēts paraugu skaits nav nosakāms, tā ir daļa no kopējā paraugu skaita (156)	
AAL, kas satur darbīgo vielu glifosātu, lietošanas uzraudzības monitorings laikā pirms ražas novākšanas				
Graudaugu, rapša, griķu un citu kultūraugu paraugi, kuros pirms ražas novākšanas lieto darbīgo vielu glifosātu saturošus AAL	- Saimniecības, kur glifosātu saturošs AAL ir lietots pirms ražas novākšanas	50	50	
	- Saimniecības, kur ir iegādāts vai lietots glifosātu saturošs AAL, vai ir aizdomas par tāda AAL lietošanu	50	50	
AAL lietošanas normatīvo aktu ievērošanas kontrole savstarpējās atbilstības pārvaldības prasību ietvaros				
Saimniecības savstarpējās atbilstības prasību pārbaudēm saskaņā ar VAAD apstiprinātiem kritērijiem atlasa Vispārējās uzraudzības daļa	Graudaugi: 111, 112, 121, 131, 132, 140, 150, 151 Rapsis: 211, 212 Dārzeni: 820, 821, 825, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 870 Augļu dārzi: 911, 912, 914, 932 Ogulāji: 921, 922, 926, 927, 928, 929, 933 Griķi: 160 Lauku pupas: 140 Zirņi: 420 Kukurūza biogāzes ieguvei 791, citur neminēta kukurūza 741	275	10	Pārbaudes jāpabeidz līdz pārbaudes gada 1. oktobrim. Pārbaudi veic laikā, kad pārbaudāmajā saimniecībā dominējošajam kultūraugam ir galvenais AAL lietošanas laiks (17. tabula).

	Saimniecības, kurām 2019. gadā izteikts brīdinājums par savstarpējās atbilstības prasību neievērošanu attiecībā uz AAL lietošanu	5		
Kopā AAL lietošanas pārbaudes		1043		
PRIORITĀTE				
Nodrošināt AAL lietošanas kontroli (tajā skaitā īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (ĪADT))	Saimniecības, kuras atrodas tajās ĪADT, kurās noteikti ierobežojumi attiecībā uz AAL lietošanu	45	Konkrēts paraugu skaits nav nosakāms, tā ir daļa no kopējā paraugu skaita – 156	
	Saimniecības, kuras atrodas ĪADT	155		
	ĪADT pārbaudes kopā	200		
Veikt monitoringu AAL atliekvielu noteikšanai ūdenī un vidē	Objekti, kuros veic monitoringu AAL atliekvielu noteikšanai ūdenī un vidē	30	Ūdens paraugi 30	Sarakstu ar objektiem sagatavo AALUD sadarbībā ar reģionālajām nodaļām

- **Atlasi pārbaudēm veic tā, lai atlasītajā saimniecību kopā saimniecības būtu pārstāvētas pēc iespējami dažādiem atlases kritērijiem.**
- **Saimniecības, kurās nav bijusi pārbaude augu aizsardzības līdzekļu lietošanas jomā pēdējo trīs gadu laikā vai vispār nav bijusi, attiecinā uz visu saimniecību atlasi pēc jebkura kritērija.**

Veicot pārbaudes, īpašu uzmanību pievērš AAL:

- kuri svītroti no reģistra, to izlietošanas beigu termiņam;
- kuriem pārvērtēšanas procesā apstiprinātas izmaiņas iepriekš reģistrēto AAL lietojumā, un kuri jālieto saskaņā ar jauno lietojumu;
- kuriem noteikti lietošanas ierobežojumi attiecībā uz darbīgo vielu;
- kuriem izsniegtas atļaujas mazajam lietojumam – darbības jomas paplašināšana veikta saskaņā ar Regulas (EK) 1107/2009 51. pantu – atļaujas;
- ierobežojumiem attiecībā uz virszemes ūdensobjektiem;
- kuru lietojumā, lai aizsargātu izdīgušus vai neizdīgušus kultūraugus un citus ar lietojumu nesaistītus uzdīgušus vai neuzdīgušus augus, ir jāievēro aizsargjosla līdz blakus laukam un/vai lauksaimniecībā neizmantojamai zemei;
- lietošanai, kuru darbīgā viela ir glifosāts;

Lai pārliecinātos par AAL pareizu lietošanu, nepieciešamības gadījumā ņem augu vai augu produktu paraugus. Visu veidu AAL pārbaudēs iegūst informāciju par AAL, kas satur darbīgo vielu glifosātu. Pārbaudes veic, kad pārbaudāmās teritorijas kultūraugiem ir aktīvākais AAL lietošanas laiks (17. tabula). Informācija par Latvijā reģistrētiem AAL un izmaiņām izplatīšanā un lietošanā pieejama:

VAAD tīmekļvietnes www.vaad.gov.lv sadaļā > Reģistri un saraksti > Augu aizsardzība > [VAAD noteiktais lietojums 2019. gadā reģistrā iekļautajiem augu aizsardzības līdzekļiem](#) (VAAD noteiktais lietojums 2019. gadā reģistrētajiem augu aizsardzības līdzekļiem, paralēlās tirdzniecības augu aizsardzības līdzekļiem, kā arī apstiprinātās izmaiņas iepriekš reģistrēto augu aizsardzības līdzekļu lietojumā).

Lēmumu izrakstu kopijas ir pieejamas VAAD tīmekļvietnē: www.vaad.gov.lv > Reģistri un saraksti > Augu aizsardzība > [Augu aizsardzības līdzekļu saraksts](#).

Optimālais pārbaužu veikšanas laiks atkarībā no kultūraugiem

17. tabula

Kultūrauga nosaukums	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Ziemas rapsis					X			X	X			
Vasaras rapsis					X							
Lauka pupas					X	X						
Zirņi					X	X						
Zemenes						X						
Ziemas rapsis									X			
Sīpolaugi						X						
Griķi									X			
Kartupeļi						X	X					
Burkāni						X						
Kāposti						X						
Augļu koki un ogulāji							X	X				
Vasarāju graudaugi					X	X						
Ziemāju graudaugi					X	X						

7.1.5. Kontrolēt augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas normatīvo aktu ievērošanu

18. tabula

Plāna pasākums	Pārbaužu sadalījums	Atlases kritēriji AAL lietošanas normatīvo aktu prasību pārbaudēm	Plānotais skaits	Paraugu skaits	Piezīmes
	Atbilstības pārbaudes pie komersantiem, kuri vēlas saņemt speciālo atļauju (licenci)	Pamatojoties uz AALUD informāciju, kas tiek nosūtīta, ja ir saņemts pieteikums no komersanta speciālās atļaujas (licences) saņemšanai. Plānojot pārbaužu skaitu, ņem vērā pēdējos trīs gadus	20		

AAL izplatīšanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes (turpmāk - pārbaudes)	AAL marķējuma teksta pārbaudes	Inspektors sagatavošanās procesā pārbaudei iegūst informāciju par AAL: - kuri reģistrēti Latvijā (informācija tīmekļvietnē); - kuriem iepriekšējā gadā ir bijušas pārbaudes un konstatētas neatbilstības; - kuriem iepriekšējā gadā un pārbaudes gadā ir konstatētas nepilnības marķējumā un ir izsniegts VAAD lēmums ar atļauju veikt labojumus; - kuriem ir piešķirta paralēlā importa atļauja; - citos neminētos gadījumos.	27		Katrs Latgales reģionālās nodaļas inspektors izvēlas 1 AAL marķējuma pārbaudi. Pārējie reģionālo nodaļu inspektori izvēlas pa 2 AAL marķējuma teksta pārbaudēm no AAL, kas ir ievietoti tīmekļvietnes tabulā	
			3		Trīs AAL marķējuma teksta pārbaudes norīko AALUD	
	Pārbaudes pie komersantiem, kas saņēmuši speciālās atļaujas (licences), kas dod tiesības uzglabāt un izplatīt AAL	Pārbaudes veic:				
		pie 1., 2., 3. reģistrācijas klases AAL ievērojumiem – izplatītājiem (galvenās AAL ieviešanas/izplatīšanas vietas norādītas 20. tabulā)		26		Vēlams veikt no februāra vidus līdz maija vidum
		pie tiem izplatītājiem, kuri iepriekšējā gadā ir saņēmuši speciālās atļaujas (licences)		17		
		tajās AAL izplatīšanas vietās, kurām iepriekšējā gadā nav bijusi pārbaude		74		
		pie 1., 2., 3. reģistrācijas klases AAL izplatītājiem, kuriem iepriekšējā gadā ir konstatēti maznozīmīgi un būtiski pārkāpumi – izņemot gadījumus, ja tos ir paredzēts kontrolēt katru gadu		8		Pārbaudi plāno veikt tajā laikā, kad iespējams pārbaudīt iepriekšējā gadā konstatēto neatbilstību novēršanu
		ja reģionālā nodaļa uzskata, ka kāda no AAL izplatīšanas vietām ir jāpārbauda katru gadu, tad šai izplatīšanas vietai paredz pārbaudi, kaut arī saskaņā ar kritērijiem tā nebūtu jāpārbauda		12		
pie trīs AAL izplatītājiem, katras reģionālās nodaļas teritorijā “Pārskata par iepriekšējā gadā izplatītājiem AAL” pārbaudei		15 (katram inspektoram viena pārbaude)		Trešajā ceturksnī		
AAL kvalitātes pārbaude	Tīmekļvietnē saskaņā ar kritērijiem norādīti AAL, kas jāņem kvalitātes kontrolei.			Cenšas neņemt paraugus no:		

		<p>Inspektors ņem paraugus no tiem AAL, kas paredzēti plānā, ņemot vērā, ka AAL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iepakojuma lielums nedrīkst būt lielāks par pieciem vai desmit litriem vai kilogramiem <ul style="list-style-type: none"> - derīguma termiņš nebeidzas plāna gadā - partijas lielums – vismaz 50 iepakojumi (var būt izņēmumi) - paraugu ņem no jebkuras izplatīšanas vietas vai citas vietas, kur konstatēta AAL neatbilstība normatīvo aktu prasībām 		14	<ul style="list-style-type: none"> - tādiem AAL, kas ir nelielos apjomos un kas kaitīgo organismu ierobežošanai jālieto tūlīt vai tuvākajā laikā; - tādas AAL partijas, no kurās paraugs jau ir paņemts
	Operatīvās pārbaudes AAL izplatīšanas vietās, kuras saņēmušas speciālās atļaujas (licences), ja:	<ul style="list-style-type: none"> - ir aizdomas, ka vieta, kurai ir izsniegta speciālā atļauja (licence), kādu laiku nav nodarbojusies ar AAL izplatīšanu, bet ir atsākusi to darīt - pastāv iespēja, ka AAL var tikt uzglabāts pazeminātā vai paaugstinātā gaisa temperatūrā, kas var negatīvi ietekmēt AAL kvalitāti (ziemas un vasaras periodā, vismaz divas pārbaudes reģionā) - ir situācija, kad pieņemts negatīvs lēmums attiecībā uz AAL izplatīšanu - citos neminētos gadījumos 		30	
Kopā				232	
PRIORITĀTE	Operatīvās pārbaudes ārpus vietām, kurām nav speciālās atļaujas (licence), ar mērķi novērst nelegālo AAL izplatīšanu un lietošanu Latvijā	<p>Veic tirgos, saimniecības, būvmateriālu, lauksaimniecības preču veikalos un citur, piemēram,</p> <ul style="list-style-type: none"> - izstādēs - veterinārajās aptiekās <p>- jebkurā citā vietā, kur ir aizdomas par iespējamu normatīvo aktu prasību neievērošanu</p>		45	9

Informāciju par izplatīšanas vietām, kas saņēmušas speciālās atļaujas (licences), var iegūt:

- VAAD tīmekļvietnes sadaļā: Reģistri un saraksti > Augu aizsardzība > Licencēto augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecības vietu saraksts;

- licencēto augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas vietu sarakstu sava reģiona robežās iespējams atlasīt KUVIS sadaļā: AAD > AALA > AAL licenču gada situācijas atskaite.

Informācija par Latvijā reģistrētiem AAL un izmaiņām izplatīšanā un lietošanā pieejama:

VAAD tīmekļvietnes www.vaad.gov.lv sadaļā: Reģistri un saraksti > Augu aizsardzība > [VAAD noteiktais lietojums 2020. gadā reģistrā iekļautajiem augu aizsardzības līdzekļiem](#) (VAAD noteiktais lietojums 2020. gadā reģistrētajiem augu aizsardzības līdzekļiem, paralēlās tirdzniecības augu aizsardzības līdzekļiem, kā arī apstiprinātās izmaiņas iepriekš reģistrēto augu aizsardzības līdzekļu lietojumā).

Lēmumu izrakstu kopijas ir pieejamas VAAD tīmekļvietnes www.vaad.gov.lv sadaļā: Reģistri un saraksti > Augu aizsardzība > [Augu aizsardzības līdzekļu saraksts](#)

7.1.6. AAL, kam beidzies derīguma termiņš, paraugu ņemšana (pēc klientu pieprasījuma)

AAL paraugu ņemšanu, kuriem beidzies derīguma termiņš, plāno, ņemot vērā vidējo paraugu skaitu par iepriekšējiem trīs gadiem.

Augu aizsardzības līdzekļu uzraudzības daļa sagatavo tabulu par AAL paraugiem, kam beidzies derīguma termiņš, kuru ņemšanā inspektori ir piedalījušies.

19. tabula

Augu aizsardzības jomas pārbaudu veikšanas optimālais laiks

Pārbaudes veids		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
AAL izplatīšana	Operatīvā pārbaude izplatīšanas vietā, kur atrodas AAL, kuru marķējumā ir norādīta noteikta uzglabāšanas temperatūra, ja āra temperatūra ir pazemināta	X	X									X	X
	Izplatīšanas vietas atbilstības pārbaudes pie komersantiem, kas vēlas saņemt speciālo atļauju (licenci)	X	X	X	X	X				X	X		
	AAL marķējuma pārbaudes		X	X	X	X				X			
	AAL kam beidzies derīguma termiņš, paraugu ņemšana,	X	X	X	X	X						X	X
	AAL paraugu ņemšana kvalitātes pārbaudei			X	X	X				X			
AAL izplatīšanas normatīvo aktu prasību pārbaude			X	X	X				X	X			
AAL lietošana	AAL lietošanas normatīvo aktu prasību pārbaudes				X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Augu aizsardzības jomas SA obligātās pārvaldības prasību pārbaudes					X	X	X	X	X			
	Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas pārbaudes (pie personām, kas saņem maksājumus, piedalās programmā “Skolas auglis” vai marķē produkciju ar “Zaļo karotīti”, vai citos gadījumos)		X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Augu un augu produktu	Rapša un graudaugu paraugu ņemšana AAL darbīgās vielas glifosāta atliekvielu pārbaudei laikā pirms ražas novākšanas							X	X	X			
	Citos gadījumos ņemamie augu un augu produktu paraugi					X	X	X	X	X			

paraugu ņemšana	Augu un augu produktu paraugi no personām, kas ir Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā saskaņā ar VAAD apstiprinātiem kritērijiem		X	X	X	X	X	X	X				
Monitorings	Veikt monitoringu AAL atliekvielu noteikšanai ūdenī un vidē				X	X	X	X	X	X	X		

X - Pārbaudes veida aktīvākais veikšanas laiks

20. tabula

Galvenās AAL ieviešanas/izplatīšanas vietas Latvijā

	Ievedēja/izplatītāja nosaukums
	Ievedēja/izplatītāja izplatīšanas vieta, kurā būtu jāveic pārbaude

N.p.k.	N.p.k.	Tirdzniecības vai uzglabāšanas vieta	Licences Nr.	Adrese
	SIA "Scandagra Latvia"			
1.	1.	SIA "Dominante parks"	II-295	Ciedri, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-2123
	2.	SIA "Agroķīmija Saldus"	II-342	"Birzītes", Saldus pag., Saldus nov., LV-3862
	3.	SIA "Agroserviss Valmiera"	II-164	"Agroserviss", Kauguru pag., Beverīnas nov., LV-4224
	4.	AS „Rēzeknes dzirnavnieks” Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas akciju sabiedrības Daugavpils filiāle	II-330	Višķu iela 21T, Daugavpils, LV-5410
	5.	SIA "Metra" Elejas filiāle	II-157	Lietuvas iela 30, Eleja, Elejas pag., Jelgavas nov., LV-3023
	6.	SIA "Scandagra Latvia"	I-2	Rēzekne, Atbrīvošanas aleja iela 167
	7.	SIA "Scandagra Latvia" Liepāja	II-159	Liepāja Turaidas iela 24, Liepāja
	SIA „Baltic Agro”			
2.	1.	SIA "Minerāls"	II-86	Jēkabpils
	2.	SIA "Baltic Agro" veikals Ventspilī	II-269	Ventspils
	3.	SIA "Baltic Agro" noliktava "Saldus servisa centrs"	II-341	"Rīgas-Liepājas šoseja 101B", Saldus pag., Saldus nov., LV-3862
	4.	SIA "Baltic Agro" veikals Tukumā	II-271	Tukums, Tukuma nov.
	5.	SIA "Baltic Agro" veikals Stendē	II-283	Dumpīšu iela 4, Stende, Talsu novads, LV-3257
	6.	SIA "Baltic Agro" Stendes noliktava	II-215	Talsu nov., Stende, Dumpīša iela 6

	7.	Minerālmēslu un AAL uzglabāšanas noliktavu komplekss	II-187	Ozolnieku nov., Cenu pag., Raubēni, Akmeņu ceļš iela 7
	8.	Daugavpils servisa centrs	II-338	"Dzirnavnieks", Stropi, Naujenes pag., Daugavpils nov., LV-5413
	9.	SIA "Baltic Agro" veikals Grobiņā	II-268	Krasta iela 12, Grobiņa, Grobiņas novads, LV-3430
	10.	SIA "Baltic Agro" veikals Gulbenē	II-273	Stūrīši, Stūrīši, Beļavas pagasts, Gulbenes novads, LV-4409
	11.	SIA "Baltic Agro" veikals Kuldīgā	II-272	Jelgavas iela 57, Kuldīga, Kuldīgas novads, LV-3301
	12.	SIA "Baltic Agro" veikals Saldū	II-270	Kuldīgas iela 86, Saldus, Saldus novads, LV-3801
LPKS „Latraps”				
3.	1.	Jēkabpils	II-317	Ārijas Elksnes iela 6, Jēkabpils, LV-5202
	2.	Aizkraukle	II-293	Jaunceltnes 20 A, Aizkraukle, Aizkraukles novads
	3.	Daugavpils	II-259	"Dzirnavnieks", Stropi, Naujenes pag., Daugavpils nov., LV-5413
	4.	Daugavpils noliktava	II-320	18. novembra iela 402, Naujenes pagasts, Daugavpils novads, LV-5413
	5.	Jaunpasaģasta graudu pirmapstrādes punkts	II-212	"Graudīņi", Lielā iela 39, Virbu pagasts, Talsu novads, LV-3292
	6.	LATRAPS, Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība	II-241	Lietuvas iela 16A, Elejas pagasts, Jelgavas novads, LV-3023
	7.	Lauksaimniecības produkcijas pārstrādes iecirknis	II-249	Dzirnavas, Dzirnavu 1, Barkava, Barkavas pagasts, Madonas novads, LV-4834
	8.	Madona	II-296	Saules iela 68, Madona, Madonas novads, LV-4801
	9.	NOLIKTAVA	II-192	Noliktavu iela 14, Rēzekne, LV-4604
	10.	SIA "Agroķīmija" Saldus	II-198	Saldus pag., Saldus nov.
	11.	Saldus noliktava	II-336	"Grīšļi", Saldus pag., Saldus nov., LV-3862
	12.	Daugavpils noliktava 2	II-354	Viršu iela 56 k-1, Daugavpils, LV-5413
SIA „KG Latvija”				
4.	1.	Veikals, noliktava	II-351	18. novembra iela 402, Vecstropi, Naujenes pag., Daugavpils nov., LV-5413
	2.	Noliktava-veikals "Bauska"	II-340	"Mehānikas veikals", Elektriķi, Codes pag., Bauskas nov., LV-3901
	3.	Noliktava "Līgatne"	II-345	"Rūjas", Augšlīgatne, Līgatnes pag., Līgatnes nov., LV-4108
	4.	Noliktava	II-265	Šķūņu iela 2, Peltas, Siguldas pag., Siguldas nov., LV-2150
	5.	Veikals-noliktava	II-331	Rīgas iela 218, Jēkabpils, LV-5202
	6.	Noliktava Saldū	II-321	Apvedceļš 6, Saldus, Saldus novads, LV-3801
	7.	Veikals	II-289	Zemnieku iela 32, Liepāja, LV-3401
SIA „Linās Agro”				

5.	1.	Graudu centrs	II-298	Jaunsalieši, Jēkabpils, LV-5202
	2.	Iecavas nodaļa	II-300	Iecavas bāze, Iecavas stacija, Iecavas novads, LV-3913
	3.	Rēzeknes nodaļa	II-301	Noliktavu iela 14, Rēzekne, LV-4604
	4.	SIA "Agroķīmija Saldus"	II-353	"Birzītes", Saldus pag., Saldus nov., LV-3862
	5.	Skrundas nodaļa	II-302	Klusā iela 20A, Skrunda, Skrundas novads, LV-3326
	6.	Graudu centrs Grobiņa	II-335	"Jaunstūrīši", Grobiņas pag., Grobiņas nov., LV-3430
SIA "Agrochema"				
6.	1.	Bauskas veikals/Bauskas noliktava	II-294	Dakstiņi, Elektriķi, Codes pagasts, Bauskas novads, LV-3901
	2.	Centrālā noliktava	II-228	Langervaldes iela 2, Raubēni, Cenu pag., Ozolnieku nov., LV-3002
	3.	SIA "LITAGRA"	II-322	Celtnieku iela 2H, Talsi, Talsu novads, LV-3201
	4.	Valmieras veikals	II-226	Cempu iela 8D, Valmiera, LV-4201
	5.	"Jēkabpils veikals"	II-328	Rīgas iela 257, Jēkabpils, LV-5202
SIA „Agrimatco Latvia”				
7.	1.	Agronoliktava	II-223	"Agronoliktava", Olaines pag., Olaines nov., LV-2127
	2.	SIA "Agrimatco" Bauskas veikals	II-111	Kalna iela 12, Bauska, Bauskas nov., LV-3901
	3.	SIA "Agrimatco" Valmieras veikals	II-239	Rīgas iela 76A, Valmiera, LV-4201
	4.	Vairumtirdzniecības noliktava	II-34	Tīraines iela 5C, Rīga, LV-1058
	5.	Veikals "Agrimatco Iecava"	II-112	Rīgas iela 49A, Iecava, Iecavas nov., LV-3913
SIA „ELAGRO TRADE”				
8.	1.	z/s "Saslaukas"	II-334	"Saslaukas 1", Ārlavas pag., Talsu nov., LV-3260
	2.	SIA "Saldus agro"	II-326	Lazdu iela 15, Draudzība, Novadnieku pag., Saldus nov., LV-3801
	3.	Graudu pirmapstrāde un vairumtirdzniecība	II-253	"Bērzi", Elejas pag., Jelgavas nov., LV-3023
	4.	Graudu pirmapstrāde un vairumtirdzniecības noliktava	II-256	Uzvaras iela 14B, Dobeles nov., LV-3701
	5.	Graudu pirmapstrāde un vairumtirdzniecības noliktava	II-281	Jēkabpils
	6.	Vairumtirdzniecības noliktava	II-174	Mūrmuižas iela 5, Valmiera, LV-4201
	7.	Noliktava "Umurga"	II-350	"Galdniecība", Umurgas pag., Limbažu nov., LV-4004
	8.	Noliktava "Skulte"	II-349	"Lapotnes", Mandegas, Skultes pag., Limbažu nov., LV-4025
LPKS „VAKS”				
9.	1.	LPKS "VAKS"	II-177	Mūrmuižas iela 18, Valmiera, LV-4201
	2.	LPKS "VAKS"-Gulbene	II-225	"Torņkalns", Beļavas pag., Gulbenes nov., LV-4410

	3.	LPKS VAKS - Varakļāni, Grozu kalte	II-279	"Grozu kalte", Varakļānu pag., Varakļānu nov., LV-4838
		SIA „Augu aizsardzības serviss”		
10.	1.	SIA "Ramans un Partneri"	II-90	Tērvetes iela 91B, Jelgava, LV-3008
		SIA "Žvalguva"		
11.	1.	SIA "Žvalguva"	II-311	"Klētis", Suntažu pag., Ogres nov., LV-5060
		SIA „Pest Baltic”		
12.	1.	Noliktava	I-4	Kroņu iela 13A, Rīga, LV-1084
		SIA „AMERICAN EQUIPMENT & SUPPLY”		
13.	1.	Noliktava Nr.4	III-60	Rīga, Lomonosova iela 1/18
		SIA “Minerals”		
14.	1.	SIA "Minerals"	II-255	Jēkabpils, Ā. Elksnes iela 7
		SIA „LABĪBAS SARGS”		
15.	1.	NOLIKTAVA	I-3	Granīta iela 35/1, Acone, Salaspils pag., Salaspils nov., LV-2119
		SIA “Pakavs”		
16.	1.	Veikals "Viss lauksaimniekam"	II-274	Enerģētiķu iela 11, Aizkraukle, Aizkraukles nov., LV-5101
	2.	Veikals "Viss lauksaimniekam"	II-275	Jēkabpils, Ā. Elksnes iela 2b
		SIA “A.M. Ozoli”		
17.	1.	Birojs-noliktava	II-323	"Cīruļdārzi", Eimuri, Ādažu nov., LV-2164
		SIA “ADDITIVES & SERVICES”		
18.	1.	Additives & Services	I-9	"Kustes", Tārgales pag., Ventpils nov., LV-3621
		SIA “AGROCHEMA LATVIA”		
10.	1.	Saldus Agrocentrs	II-121	Rīgas - Liepājas šoseja 98, Saldus pagasts, Saldus novads, LV-3862
	2.	Veikals-noliktava	II-203	Dzimtmisa, Iecavas nov.
		SIA “Emin dārzam”		
20.	1.	Dārza bodīte - Aizpute	III-175	Jelgavas iela 6, Aizpute, Aizputes nov., LV-3456
	2.	Ofiss-noliktava	III-147	Margrietas iela 7, Rīga, LV-1046
	3.	"Dārza bodīte"	III-210	Helēnas iela 59, Alūksne, Alūksnes nov., LV-4301
	4.	“Dārza bodīte”	III-209	Rīgas iela 40, Gulbene, Gulbenes nov., LV-4401
		SIA „LATAGROKONCERNS”		
21.	1.	SIA "LATAGROKONCERNS"	II-184	Uzvaras iela 56, Dobeles nov., Dobeles nov., LV-3701
		SIA „Augu Audzēšanas serviss”		
22.	1.	SIA "Agroķīmija" Saldus	II-355	"Birzītes", Saldus pag., Saldus nov., LV-3862

Nodrošināta mēslošanas līdzekļu un substrātu aprites un mēslošanas līdzekļu lietošanas kontrole un uzraudzība

7.4.1. Kontrolēt mēslošanas līdzekļu (turpmāk – ML) un substrātu (turpmāk – SB) aprites vietas (100 pārbaudes)

Gada laikā reģionālās nodaļas teritorijā jāpārbauda:

1. uzņēmumi, kuri 2019. gadā pirmo reizi reģistrējuši ML vai SB;
2. ML un SB ražošanas un iepakojšanas (pārpakošanas) vietas, kurās pēdējo divu gadu laikā nav veiktas pārbaudes;
3. vairumtirdzniecības vietas, kurās pēdējo divu gadu laikā nav veiktas pārbaudes;
4. divas tirdzniecības vietas, kas izvietotas tirgus teritorijās un kurās pēdējo divu gadu laikā nav veiktas pārbaudes;
5. tirdzniecības vietas, kurās tirgo sprāgstvielu prekursorus (saskaņā ar tirgotāju iesniegumiem);
6. tirdzniecības vietas, ja par tām VAAD saņemta sūdzība (operatīvā pārbaude).

Pie ML un SB reģistrētājiem veikt marķējuma pārbaudi, pārbaūžu laikā inspektors pārliecinās, vai marķējuma teksts uz iepakojuma vai pavaddokumentā atbilst ML vai SB **reģistrācijai iesniegtajam tekstam**.

Potenciālās pārbaūžu vietas norādītas 21. tabulā, optimālais pārbaūžu veikšanas laiks – 22. tabulā.

7.4.2. Ņemt ML un SB kontroles paraugus (80 paraugi)

ML un SB kontroles paraugu ņemšanu veic **vienlaicīgi ar aprites vietas pārbaudi**. Plānveida paraugu ņemšanu beidz līdz 1. decembrim.

Paraugus ņem pie personas, kas ir **atbildīga par ML vai SB laišanu aprītē** (ražotājs, ievadējs, iepakotājs). Izņēmums – ja ML un SB ir reģistrējis, pieteicis uzskaitē vai iekļāvis paziņoto ML un SB sarakstā ārvalstu ražotājs, paraugu ņem pie tirgotāja.

Plānojot paraugu skaitu pa uzņēmumiem, ievēro **proporcionalitātes principu**.

ML un SB paraugu ņem saskaņā ar šādiem riska kritērijiem:

1. kaļķošanas materiāli – kurtuvju pelni, kuri reģistrēti 2019. gadā, kā arī kurtuvju pelni, kuriem 2019. gadā bija konstatētas kvalitātes neatbilstības;
2. 2019. gadā KUVIS ML valsts reģistrā vai paziņoto ML sarakstā iekļautie organiskie un organominerālie ML un SB, pirmkārt dzīvnieku izcelsmes izejvielas saturošie;
3. 2019. gadā uzskaitē pieteiktie ML ar EK marķējumu – pēc brīvas izvēles, pirmkārt tie, kuru marķējums rada šaubas par atbilstību regulas Nr. 2003/2003 prasībām, nodrošinot, ka reģionālās nodaļas teritorijā tiek paņemti paraugi pieciem ML ar EK marķējumu;
4. pamatojoties uz RN saņemtu sūdzību par iespējamo ML kvalitātes neatbilstību deklarētajai kvalitātei.

Rekomendētie uzņēmumi ML un SB paraugu ņemšanai norādīti 21. tabulā.

Kompleksiem NPK minerālmēsliem, kuri satur arī sekundāros un mikroelementus, testēšanai piesaka tikai **primāros** augu barības elementus un to atbilstošās formas. Tikai sekundāros un/vai mikroelementus saturošiem ML testēšanai piesaka **visus deklarētos rādītājus**.

Plānojot paraugu ņemšanu, ņem vērā, ka paņemtais paraugs akreditētā laboratorijā jānogādā trīs dienu laikā pēc parauga ņemšanas.

21. tabula

**Pārbaūžu veikšanai un paraugu ņemšanai rekomendētie uzņēmumi
prioritārā secībā**

(saskaņā ar 7.4.1. un 7.4.2. pārbaudes kodu)

Reģionālā nodaļa	Uzņēmums	Kritērijs	Produkta, kam potenciāli nemams kvalitātes kontroles paraugs, tirdzniecības nosaukums
Kurzemes	AS "Sātiņi Energo LM"; "Koģenerācijas stacija" Novadnieku pag., Saldus nov.	2019. g. nekvalitatīvs	Paraugs - koksnes pelni
	SIA "Bioorganic Earthworm Compost"; Smārdes pag., Engures nov.	Marķējuma pārbaude	Paraugs – Sliedkomposts BioEC (apstrādāts organiskais mēslošanas līdzeklis)
	SIA "Ctex", Grīzupes iela 8, Liepāja	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	SIA "Sātiņi LM", Brīvības iela 93, Liepāja	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	SIA "Silu Kudra", Lapas, Smārdes pag., Engures nov.	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	SIA "Zeltābele", Jaunaucē pa., Saldus nov.	Marķējuma pārbaude	Paraugs (komposts – apstrādāts organiskais mēslošanas līdzeklis)
	SIA "Ziemeļblāzma", Tirgus iela 35, Liepāja	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	SIA "Juknevičiaus kompostas"	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	SIA "Bio – Industrija"	EK.ML un/vai atzītie ML	Paraugs (2)
	SIA "Bros Sp.z.o.o.sk.k."	EK ML un vai atzīts ML	Paraugs
	SIA "Krastrmaļi sēklas", Gaudi, Durbes nov.	EK ML	Paraugs (2)
Zemgales	SIA "LATGRAN SIA", juridiskā adrese: Meža iela 4B, Jaunjelgava, faktiskā adrese: "Ābeles" Peternieki, Kūku pag.	2019. g. nekvalitatīvs	Paraugs – koksnes pelni
	"Baltfertis Lietuva", PVN maksātājs	Pirmā reģistrācija (tirdzniecības vieta Akmeņu ceļš, Rubēni; Agrocentrs Iecavas	Paraugs
	SIA "Fertco", Āraišu 13-1, Rīga	Pirmā reģistrācija	Paraugs – NPK 21-6-11-3S (kompleksie NPK minerālmēsli, satur sēru)

		(tirdzniecības vieta) Ārijas Elksnes 7, Jēkabpils	
	SIA "Generis"; Vienības gatve 87 E, Rīga	Pirmā reģistrācija (tirdzniecības vieta) Latraps, Scandagra Latvia	Paraugs – Generis NPK 5-5-3 (apstrādāts organominerālais mēslošanas līdzeklis)
	"Phos Agro baltic"	Pirmā reģistrācija "Bērziņi", Elejas pag. Elagro Trade; "Asniņi" Krustpils pag., Elagro trade; Skultes iela 1, Zvejniekciems, "Skultes Kokosta"	Paraugs
	SIA "Laflora", Kaigu kūdras purvs, Līvberzes pag., Jelgavas nov.	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	SIA "LV-SBS", Iecava	Marķējuma pārbaude	Paraugs – SB
	SIA "OERAM", Klintaines pag., Pļaviņas nov.	Marķējumu pārbaude	Paraugs – apstrādātsorganominerālais mēslošanas līdzeklis
	SIA "AgroSAG", Eduarda Veidenbauma iela 17, Jelgava, LV-3001	EK ML un/vai atzītais ML	Paraugs (2)
	SIA "Timac Agro Latvia", Atmodas iela 19, Jelgava	EK ML un/ vai atzīts ML	Paraugs (2)
	SIA "Agrosfera", Agroķīmijas centrs, Gailišu pag., Bauskas nov.	EK ML	Paraugs (2)
	SIA "Latagrokoncerns", Uzvaras iela 56, Dobeļe,	EK ML	Paraugs
Rīgas	SIA "Rīgas enerģija", Vestienas iela 2, Rīga	2019. gada nekvalitatīvie pelni	Paraugs – koksnes pelni
	SIA "Gaujas Koks", Gaujas iela 24/35, Vangaži	Pirmā reģistrācija Marķējuma pārbaude (reģistrētajam ML) Pelni	Paraugs – koksnes pelni
	SIA "Rīgas BioEnerģija", Meirānu 10, Rīga	Pirmā reģistrācija Marķējuma pārbaude (reģistrētajam ML) Pelni	Paraugs – koksnes pelni
	SIA "Stiga RM" Ziedoņa iela 11, Tukums	Pirmā reģistrācija Marķējuma pārbaude (reģistrētajam ML) Pelni	Paraugs – koksnes pelni

SIA "Addordar", Rīgas iela 2A-20/21, Piņķi, Babītes pag., Babītes nov.	Pirmā reģistrācija (tirdzniecības vieta: Kesko Senukai, Depo)	Paraugs – koksnes pelni
SIA "Agroorganika", "Baloži", Dzintari, Daugmales pag., Ķekavas nov.	Pirmā reģistrācija	Paraugs – apstrādāts šķidr organominerālais mēslošanas līdzeklis
AS "Biolat", Rīgas 111, Salaspils	Pirmā reģistrācija	Paraugs – Fitoekols K-40
SIA "Agrocom", Maskavas iela 256a, Rīga	Pirmā reģistrācija	Paraugs – Amonija sulfāts
SIA "CrossChem Agro", "Sillauci", Plakanciems, Ķekavas pag.	Pirmā reģistrācija (tirdzniecības vieta: Agrimatco Latvia Tiraines 5 c; Depo; Maxima	Paraugs – Slāpekļa mēslojums AD Green KAS32 (Amonija nitrāta- urīnvielas šķīdums)
SIA "Holman", Elijas iela 17-2, Rīga	Pirmā reģistrācija	Paraugs – Humilat Grow (apstrādāts šķidr organiskais mēslošanas līdzeklis)
ZAO "RUSINHIM"	Pirmā reģistrācija	Paraugs
SIA "Crosschem", Olaines nov., "Naftaluka"	Marķējuma pārbaude	Paraugs
SIA "EKO ERA", Jauneranda, Mālpils nov.	Marķējuma pārbaude	Paraugs – Vermikomposts (slieku komposts) (apstrādāts organiskais mēslošanas līdzeklis)
IK "Foetida", Limbažu nov., Vidrižu pag. 5, Bīrtales	Marķējuma pārbaude	Paraugs – Slieku humuss (apstrādāts organiskais mēslošanas līdzeklis)
SIA "Mapeteks", Aizkraukles iela 23, Rīga	Marķējuma teksts	Paraugs
SIA "Next atrade", Salnas iela 32-62, Rīga	Marķējuma teksts (tirdzniecības vieta) Tvaika iela, 7a, Rīga; SIA Krastmali sēklas, Mārupe, Depo, Rimi Maxima, Krūza	Paraugs
SIA "Baltic Fert", Volgundes 27A-46, Rīga	Marķējumu pārbaude (tirdzniecības vieta) Naftaluka Olaines pag.	Paraugs
SIA "Baltic Institute for Regional Development", Rīga, Mārstaļu iela 12	Marķējumu pārbaude	Paraugs
SIA "BioDeposit", 40103214424; Jasmīnu iela 30, Mežāres, Babītes pag., Babītes nov.	Marķējumu pārbaude	Paraugs

	SIA "BioDeposit Group", 40103385593; Jasmīnu iela 30, Mežares, Babītes pag., Babītes nov.	Marķējumu pārbaude	Paraugs
	SIA "Saulkalne S", Salaspils p., Salaspils lauku teritorija	Marķējuma pārbaude (reģistrētajiem ML) Kaļķošanas materiāls	Paraugs
	SIA "Bioenergy" Bauskas iela 145, Rīga	Marķējuma pārbaude (tirdzniecības vieta) Ogrē Brīvības iela 38	Paraugs
	SIA "Bioefekts", Nometņu iela 26A	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	SIA "KALGE M", Ainažu iela 6C, Saulkrasti, Saulkrastu nov.	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	SIA "BIOFERTIL BALTIJA", p/n Ādaži, Podnieki, Ādažu novads	Marķējuma pārbaude	Paraugs – AGROFERT (apstrādāts organiskais mēslošanas līdzeklis)
	SIA "Humin Vit", Akmeņu iela 47, Ogre, Ogres nov.	Marķējuma pārbaude	Paraugs – SAPRO Elixir (apstrādāts šķidrorganiskais mēslošanas līdzeklis)
	SIA "Latpower", Akmeņu iela 47, Ogre, Ogres nov.	Marķējuma pārbaude	SAPRO Agro (sapropeļis); SAPRO Elixir (apstrādāts šķidrorganiskais mēslošanas līdzeklis)
	SIA "Latvijas sēklas", Ķekavas nov., Ķekavas pag., Rīgas iela 105C – 25	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	"L.J.Linen", Antonijas iela 5, Rīga	Marķējums pārbaude (Depo, Kesko Senukai, apstrādāts organominerālais mēslošanas līdzeklis)	Paraugs
	SIA "Ražošanas tehnoloģija", Brīvības iela 144, Rīga	Marķējuma teksts	Paraugs
	SIA "AL/LA Garden", Vienības gatve 50, Rīga,	EK ML	Paraugs
	SIA "Dārza studija", Gaujas iela 11 - 21, Ādaži, Ādažu nov.,	EK ML	Paraugs
	SIA "Horticom", Līvzemes iela, Salsapils	EK ML un/vai atzītais ML	Paraugs (2)
	SIA "Audze"	EL ML	Paraugs
	SIA Latvijas - Amerikas kopuzņēmums Kalifeks	Atzītais ML	Paraugs
Vidzeme	SIA "Turbo enerģija", "Latvāņi" Bērzaunes pag., Madonas nov.	2019. g. nekvalitatīvs	Paraugs – koksnes pelni
	SIA "Graanul Pellets", Plānupes iela 34, Inčukalns	2019. g. nekvalitatīvie pelni	Paraugs – koksnes pelni

	SIA "ENEFIT POWER & HEAT VALKA", Rūjienas iela 5, Valka,	2019. g. nekvalitatīvie pelni	Paraugs – koksnes paraugs
	SIA "Avoti SWF", Lizuma pag., Gulbenes nov.	Pirmā reģistrācija	Paraugs – koksnes pelni
	SIA "Betula Premium", Kārļa iela 1, Sauleskalns, Bērzaunes pag., Madonas nov.	Pirmā reģistrācija	Paraugs – koksnes paraugs
	SIA "Stāļi", "Kīngas" Priekuļu pag.	Pirmā reģistrācija	Paraugs – koksnes pelni
	SIA "Grīnis", Pociema Stūrīši, Katvaru pag.	Pirmā reģistrācija	Paraugs (jau paņemti 3 paraugi)
	SIA "GAHA", Joglas iela 2, Ungurpils, Alojās pag., Alojās nov.	Marķējuma pārbaude	Paraugs – VERMI-GR001; VERMI-PW001 (apstrādāts organisks mēslošanas līdzeklis)
	Gomeļas ķīmiskā rūpnīca, Baltkrievija	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	SIA "Mikro&Makro", Kauguru pag., Beverīnās nov.	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	SIA "Wormhouse", "Kalēji", Alsviķu pag., Alūksnes nov.	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	UAB "Mortar Akmene"	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	UAB "Vitera Baltic"	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	"Bros Sp.z.o.o.sk.k."	EK ML un/vai atzīts ML	Paraugs
	ASB "Greenworld eesti OU"	Azītais ML	Paraugs
	LPKS LATRAPS (Madonās birojs)	EK ML un/vai atzītais ML	Paraugs (2)
Latgale	SIA "NewFuels RSEZ", 40103340377; Atbrīvošanas aleja LV-4604, Latvija 169A, Rēzekne, LV-4604	2019. g. nekvalitatīvs	Paraugs – koksnes pelni
	Energy Resources CHP, SIA; Atbrīvošanas aleja 169A, Rēzekne, LV-4604	2019. g. nekvalitatīvs	Paraugs – koksnes pelni
	Livāni Eko Group, SIA; Draudzības iela 6, Līvāni, Līvānu nov.	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	UAB "Juknevičičiaus kompostas"	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	IK Elite; Aronsona iela 20-34, Krāslava	EK ML	Paraugs
	SIA "Yara Latvija/Yara Suomi Oy"	EK ML	Paraugs
	SIA "Litimeks Latvija", Tupešāni 1", Vecsalienas pag., Daugavpils nov.	Marķējuma pārbaude	Paraugs

	SIA "Agro D", Viestura iela 1-16, Daugavpils	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	SIA "Seven S", Miera iela 143 - 4, Daugavpils	Marķējuma pārbaude	Paraugs
	SIA "Rumba centrs", Mazā ezera iela 1b-a, Daugavpils	EK ML	Paraugs
	"Biolan Baltic OU"	Atzītais ML	Paraugs

7.4.3. Nodrošināt mēslošanas līdzekļu lietošanas un tās dokumentācijas uzraudzību īpaši jutīgajās teritorijās savstarpējās atbilstības pārvaldības prasību ietvaros (80 pārbaudes)

Pārbaudes veic pie personām (Lauku atbalsta dienesta klientiem):

- kas ir atlasītas savstarpējās atbilstības (turpmāk – SA) pārvaldības prasību ievērošanas pārbaudēm saskaņā ar VAAD apstiprinātiem kritērijiem;
- kurām iepriekšējā gadā SA pārbaudēs ir konstatētas maznozīmīgas neatbilstības.

SA pārvaldības prasību ievērošanas pārbaudes **pabeidz līdz 1. oktobrim.**

Optimālais pārbažu veikšanas laiks norādīts 22. tabulā.

7.4.4. Veikt mēslošanas līdzekļu lietošanas pārbaudes visā Latvijas teritorijā (45 pārbaudes)

Pārbaudes veic visu gadu – pamatojoties uz personu sūdzībām par normatīvo aktu prasību neievērošanu, lietojot ML.

Nodrošināta mēslošanas līdzekļu lietošanas uzraudzība, lai novērstu lauksaimnieciskās darbības izraisītu ūdens, augsnes un gaisa piesārņojumu /PRIORITĀTES/

7.5.1. Veikt mēslošanas līdzekļu lietošanas uzraudzību, lai novērstu lauksaimnieciskās darbības izraisītu ūdens, augsnes un gaisa piesārņojumu (70 pārbaudes)

Saskaņā ar reģionālo nodaļu gada plānu pārbaudes veic saimniecībās, kurās:

- iepriekšējā gadā konstatēti būtiski pārkāpumi kūtsmēsļu izmantošanā;
- saimniecībās, kurās iepriekšējā gadā nav veikta pārbaude, atlasot pēc lauksaimniecības dzīvnieku blīvuma DV/ha, virzienā no lielākā blīvuma uz mazāko.

Optimālais pārbažu veikšanas laiks norādīts 22. tabulā.

22. tabula

**Optimālais pārbažu veikšanas laiks
mēslošanas līdzekļu uzraudzības jomā**

Pārbaudes veids		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ML un SB aprites vietas pārbaudes un paraugu ņemšana	(7.4.1.) Kontrolēt ML un SB aprites vietas			X	X	X	X	X	X	X	X	X	
	(7.4.2.) Ņemt ML un SB kontroles paraugus			X	X	X	X	X	X	X	X	X	

ML lietošanas pārbaudes	(7.4.3.) ML lietošanas un tās dokumentācijas uzraudzība ĪJT savstarpējās atbilstības pārvaldības prasību ietvaros		X	X			X	X	X	X			
	(7.4.4.) ML lietošanas pārbaudes visā Latvijas teritorijā (operatīvās pārbaudes uz sūdzību pamata)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	(7.5.1.) ML lietošanas uzraudzība, lai novērstu lauksaimnieciskas darbības izraisītu ūdens, augsnes un gaisa piesārņojumu			X	X	X	X	X	X	X	X		

Patērētājs nodrošināts ar kvalitatīvu sēklu pavairošanai, un tiek ievērotas selekcionāru tiesības

Darbojas starptautiskajām prasībām atbilstoša sēklu sertifikācijas sistēma

8.1.4. Kontrolēt sēklu tirdzniecības vietas

Pārbaudes nepieciešamības izvērtēšanas risks – ir saņemta sūdzība vai informācija par neatbilstošu sēklu tirdzniecības procesa veikšanu (dīgtpējas termiņi, informācija uz iesaiņojuma, vaļēju, nesaiņotu sēklu tirdzniecība).

8.1.5. Kontrolēt nelielo sēklu saiņojumu sagatavotājus (sēklu saiņotājus) un lopbarības augu maisījumu sagatavotājus

Pārbauda reģionā reģistrēto lopbarības augu maisījumu sagatavotāju un dārzeņu sēklu saiņotāju darbību.

Bioloģiskās daudzveidības nodrošināšana, tai skaitā, ģenētiski modificēto organismu nenonākšana apkārtējā vidē (GMO uzraudzība)

8.2.1. ĢMO uzraudzības nodrošināšana

Inspektora rīcība, veicot pārbaudi:

- Apzināt kukurūzas (*Zea mays L.*), rapša (*Brassica napus L.*) un soja (*Glycine max*) izplatītājus, galvenokārt vairumtirgotājus.

Pēc VAAD rīcībā (KUVIS) esošās informācijas pakalpojumus iepriekš minētajām sugām pēdējo trīs gadu laikā ir saņēmušas:

Kukurūzai: Agrochema, Baltic Agro (10022), BGGS serviss, Dotnuva Baltic (21075), Elagro Trade (30160), Latvijas šķirnes sēklas (10001), Scandagra Latvia (30159), VAKS (42127).

Sojai: UPESKALNI AB (33017), SAKTAS ZS (42049), RUBUĻI (38075), RIEKSTIŅI (45010), Linas Agro (30155), Lācīši (44001), Joži, Baltic Agro, ATPŪTAS Z.

Rapsim: Agrochema (39120), ARTIS JP (34100), Baltic Agro (10022), Dotnuva Baltic (21075), DRĪDGERA ZEMES, Elagro Trade (30160), Krastmaļi (34006), LATRAPs (30112), Linas Agro (30155), Saldus AGRO, Scandagra Latvia (30159).

Paraugu ņemšanas vietu izvēlei izmanto visu pieejamo informāciju (arī sludinājumus portālā www.ss.com)

- Pārbaudi un paraugu ņemšanu veic, pamatojoties uz Ģenētiski modificēto organismu aprites likuma 7. panta 4. un 9. punktu.
- Paraugu lielumi ir saskaņā ar sēklaudzēšanas un sēklu tirdzniecības noteikumiem attiecīgajām sugām kvalitatīvo īpašību novērtēšanai. Paraugus nogādā BIOR laboratorijā:

Ēnu ekonomikas apkarošana

Visās VAAD uzraudzības un kontroles jomās jāpievērš uzmanība iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem, kas saistīti ar nelegālu tirdzniecību, nodokļu nemaksāšanu, negodīgu komercpraksi, par šādiem gadījumiem informējot direktora vietnieku (galveno inspektoru).

Iespējamie pārkāpumi AAL tirdzniecības jomā:

- Latvijā neregistrēto vai nelegālo AAL tirdzniecība. Jāseko līdzi informācijai vietējos laikrakstos, interneta sludinājumu portālos par AAL piedāvājumiem, informācijai no lauksaimniekiem par AAL piedāvājumiem par neadekvāti zemām cenām, vai, piemēram, informācijai, ka AAL tiek piegādāti uz saimniecību no Lietuvas par daudz zemākām cenām. Veicot AAL lietošanas pārbaudes, jāpievērš uzmanība izmantotajam AAL iepakojumam, vai nav Latvijā neregistrētu AAL iepakojumu, pēc iespējas noskaidrojot to izcelsmi.
- AAL tirdzniecība bez licences.

Iespējamie pārkāpumi augu karantīnas jomā:

- Nepareizi norādīta produkta izcelsme, pavadzīmēs norādīta viena izcelsme, savukārt informācija etiķetē pie produkta tirdzniecības vietā norādīta cita (piemēram, citu valstu produkts tiek norādīts kā Latvijas produkts).

Iespējamie pārkāpumi sēklu jomā:

- Tiek tirgotas Latvijas vai ES kopējā dārzenų šķirņu katalogā neiekļautu šķirņu sēklas.

Iespējamie ML un SB tirdzniecības pārkāpumi:

- Laikrakstos un interneta sludinājumu portālos tirdzniecībai tiek piedāvāti ML un SB, kas nav reģistrēti vai kuriem nav izsniegta atļauja tirdzniecībai, tie nav pieteikti uzskaitē kā EK ML vai nav iekļauti paziņoto ML un SB sarakstā.

Direktora vietnieks (galvenais inspektors)

R. Grosbārdis